ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՈԼՍՈՅ համար, տարեկան [illegible] վեցամսեայ 80 ղրշ. Եռամսեայ 20 ղրշ. — [illegible]ԱՌՆԵՐՈՒ համար, տարեկան 80 ղրշ. Վեցամսեայ 40 ղրշ. Եռամսեայ 25 ղրշ. — ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ համար, Տարեկան 22 ֆր. Վեցամսեայ 11 ֆր.:

ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՈՒՄԸ ՄԻԱՅՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴ Է

ՋԵՌՔԷ 10 ՓԱՐԱ

Bureaux de la rédaction du Journal Arménien DZAGHIK

Galata, Kourchounlou han, N. 7

ԾԱՂԻԿ
ՕՐԱԳԻՐ

"زاغيك" ارمنيجه يومی وسياسی غزته در

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
Կալաթա, Գուրշունլու խան, թիւ 7
ՍԱԳԱԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն թղթակցութիւն պէտք է հակիրճ գրուած ըլլայ:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն գրութիւն ետ չի տրուիր:

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ
ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՅ 1ԻՆ, 10ԻՆ ԵՒ 20ԻՆ

ԺԵ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 415 | "ԾԱՂԻԿ" ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ԻՐԻԿՈՒՆ | 30 ՅՈՒԼԻՍ 1902 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

ԷՏՈՒԸՐՏ Է. ԹԱԳԱՒՈՐ եւ ԱԼԵՔՍԱՆՏՐԱ ԹԱԳՈՒՀԻ

ԹԱԳԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԻՍՆԵՐԸ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ

ԹԱԳԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԹԱՓՕՐԸ ԵՒ ԻՐ ՄԵԾՎԱՅԵԼՉՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԵԾ ՈԳԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ ՄԷՋ

ԹԱԳԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԻՋԱԴԷՊ ՄԸ ԹԱԳԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋՈՑԻՆ

ՀՊԱՏԱԿՈՒԹԵԱՆ ԵՐԴՈՒՄ ԿԱԼԼԷՍԻ ԻՇԽԱՆԻՆ

ՆԱՒՈՒՔԻ ԱՐԿԱԾ ՄԸ

ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵՆԷՆ ՎԵՐՋ

ԼՈՒՍԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

Անգլիոյ Էտուըրտ Թագաւորին եւ Ալեքսանտրա Թագուհիին Թագադրութեան հանդէսը, ինչպէս արդէն երէկ ալ գրեցինք, խորին մեծվայելչութեամբ տեղի ունեցաւ վերջին շաբաթ օրը, Ուէսթմինսթըրի Աբբայարանին մէջ։ Ինքնին թէեւ միայն արարողութիւն մը, սակայն այդ Թագադրութիւնը շարժառիթ մը եղաւ նաեւ որպէսզի քաղաքական արտայայտութիւններ ալ տեղի ունենան։ Այսպէս, Թագադրութեան հանդէսն էր, որ բոլոր անգլիական գաղթավայրերու նախարարապետները Լոնտոն հաւաքեց եւ յետոյ հաստատեց թէ Անգլիա որքան սերտ կերպով կապուած կը մնայ իր հին սովորութիւններուն։ Թագադրութեան հանդէսի մասին, որ ապահովապէս վերջացող շաբթուան քաղաքական ամէնէն մեծ դէպքն էր, Ռէվալի մէջ երկու կայսրերու հանդիպումին հետ, հետեւեալ մանրամասնութիւնները կը հաղորդուին.—

ԼՈՆՏՈՆ, 9 օգոստոս.—Բոլոր փողոցները, նոյն իսկ քաղաքին կեդրոնի փողոցներուն մէջ ժողովրդեան անսովոր կերպով ահագին բազմութիւն մը շարժման մէջ է, որ կ'աճապարէ դէպի Ուէսթմինսթըր։ Մինչեւ բերանը լեցուած երկաթուղիի վակոններ արագ կերպով կը յաջորդեն իրարու։ Առաւօտեան ժամը 7էն ի վեր ժողովրդեան ահագին բազմութիւն մը կայ այն փողոցներուն մէջ՝ ուրկէ Թագադրութեան թափօրը պիտի անցնի։ Ամենուրեք հանդիսական տրամադրութիւն մը կը թեւածէ։ Օդը գեղեցիկ է։

ԼՈՆՏՈՆ, 9 օգոստ.—Առաւօտուն շատ կանուխէն սկսելով մարդոց ահագին բազմութիւն մը կը դիմէ դէպի Պըքինկհէմի պալատը, որ ընդհանուր հետաքրքրութեան կեդրոնը կը կազմէ։ Հետեւակ եւ ձիաւոր զօրքեր հրաժշտութեամբ փողոցներու մէջէ կ'անցնին իրենց յատկացուած տեղերը երթալ շարուելու համար։ Զինուորական անթիւ համազգեստները, որոնք մեծապէս իրարմէ կը տարբերին, կը ներկայացնեն վերին աստիճանի երփներանգ պատկեր մը, որուն տպաւորութիւնը տիրող պայծառ օդին ազդեցութեան ներքեւ, ա՛լ աւելի կը մեծնայ։ Ուէսթմինսթըրի աբբայարանին առջեւ առաւօտեան ժամը 9էն առաջ սքանչելի տեսարան մը տեղի կ'ունենայ, երբ պահակները դէպի հոն կը յառաջանան եւ անձնապահ զօրքերն ալ աբբայարանին մուտքին առջեւ իրենց տեղերը կը գրաւեն։ Անդադար կը հասնին հրաւիրեալ հիւրերը։ Ժամը 10ին ատեններըը կը ժամանեն իշխանական առաջին հիւրերը Ուէսթմինսթըրի աբբայարանին առջեւ, որոնք կ'ընդունուին կոմս մարաջախտին կողմէ եւ կ'առաջնորդուին եկեղեցիէն ներս։ Եկեղեցւոյն մէջ սպաներու փայլուն համազգեստներուն, պետական բարձրաստիճան պաշտօնատարներու չքեղ տարազներուն եւ ատենակալներու եւ իրենց կանանց թանկագին շրջազգեստներուն միջոցաւ կը պարզուի ակնապարար տեսարան մը։ Ժամը 10$^1/_2$ին թափօրի առաջին մաս մը ութը թագաւորական կառքերէ բաղկացեալ եւ անձնապահ գունդի վաշտէ մը ընկերացած, իր մէջ ունենալով թագաւորական ընտանիքէն անդամներ, օտար իշխաններ եւ իշխանուհիներ, ինչպէս նաեւ Պըքինկհէմի պալատէն բարձրաստիճան պաշտօնատարներ, ճամբայ կ'ելլէ։ Այս առաջին մասին կը հետեւի, 11ին քառորդ մնացած, երկրորդ թափօր մը, զոր կը կազմեն Կալլէսի իշխանն ու իշխանուհին, եւ որ կ'ընդունուի ժողովրդեան կողմէ մեծ խանդավառութեամբ։ Ճիշդ ժամը 11ին ճամբայ կ'ելլէ թագաւորական զոյգը՝ Պըքինկհէմի պալատին առջեւ խռնուած բազմութեան «կեցցէ՛»ի որոտընդոստ աղաղակներուն մէջ։ Թագաւորական կառքին քովէն ձիով կ'երթան Քոննոդի դուքսը եւ լորտ Քիչնէր։ Ժամը 11ը 25 վայրկեան անցած, թնդանօթի հարուածներ կը ծանուցանեն Թագաւորական կառքին՝ Ուէսթմինսթըրի աբբայարանին առջեւ հասած ըլլալը։ Թագաւորը վերին աստիճանի առողջ երեւոյթ մը ունի եւ թէ՛ ինքը, եւ թէ Թագուհին ուրախութեամբ շնորհակալութիւն կը յայտնեն զիրենք ողջունող բազմութեան։ Ժամը 12ը 40 վայրկեան անցած՝ Հայտ-Բարքէն եւ Դաուըրէն թնդանօթի հարուածներ կը յայտնեն Էտուըրտ Է.ի թագադրութիւնը։ Ասկից քառորդ մը վերջը տեղի կ'ունենայ Թագուհիին թագադրութիւնը։ Թագադրութեան արարողութեան վերջանալուն, բոլոր ներկաները ոտքի կ'ելլեն եւ միաձայն կը սկսին «God save the King and the Queen!»ը երգել։ Հանդէսը կը վերջանայ ժամը 1էն քիչ յետոյ։

ԼՈՆՏՈՆ, 9 օգոստոս.—Թագադրութեան թափօրի առաջին մասին մէջ, ի միջի այլոց կը գտնուէին նաեւ Բրուսիոյ Հայնրիխ իշխանն ու իշխանուհին, որոնք գերմանական ծովապետական պատշգամբ հաւաքուողներուն, ինչպէս նաեւ գերմանական գաղութին եւ բազմութեան կողմէ խանդավառ կերպով կ'ողջունուէին։ Այն կառքը, որով թագաւորական զոյգը Պըքինկհէմի պալատէն Ուէսթմինսթըրի աբբայարանը գնաց, սքանչելի չքեղութեամբ մը կը ներկայանայ։ Կառքի պատուհաններուն լայն ապակիները կարելի կը դարձնէին, որպէսզի ժողովուրդը լաւ մը տեսնէ թագաւորական զոյգը։ Թագաւորը եւ Թագուհին, որոնք զուարթ տրամադրութիւն մը ցոյց կու տային, անդադար շնորհակալութիւն կը յայտնէին՝ համակրական բոլոր արտայայտութեանց։

ԼՈՆՏՈՆ, 9 օգոստ.—Այն փողոցին մէջ, որ անձնապահ գունդի զօրանոցէն դէպի Պըքինկհէմի պալատը կ'երթայ, առտուն կանուխէն սկսելով, արդէն մարդոց ահագին բազմութիւն մը սկսած էր հաւաքուիլ։ Այս փողոցին մեծ մասը բռնուած էր հնդկական գաղթային զինուորներէ, որոնք իրենց Խաքի համազգեստներով եւ արեւելեան տարազներով կը ներկայացնէին նկարչական չքեղ տեսարան մը։ Բազմութեան համար հրապոյրի գլխաւոր կէտ մը կը կազմէր Քանատայի յաղթութեան կամարը, որուն կորութիւնները արեւին պայծառ ճառագայթներուն ներքեւ կը փայլփլէին։ Բոլոր շէնքերու պատուհանները խիտ առ խիտ գրաւուած էին հանդիսական արդուզարդով, հանդիսատեսներու կողմէ։ Շատ մը թագաւորական կառքերու մէջ բազմողներ, որոնք Պըքինկհէմի պալատէն Ուէսթմինսթըրի աբբայարանը կ'երթային, բազմութեան կողմէ ճանչցուելով կ'ողջունուէին «կեցցէ՛»ի որոտընդոստ աղաղակներով։

ԹԱԳԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 9 օգոստ.—Առաւօտեան 10էն սկսելով, Ուէսթմինսթըրի հնամենի պատկառոտ աբբայարանը կը փոփոխի գոյներու չքեղութեան ներքեւ։ Բոլոր նստարանները աբբայարանին, որուն մէջ ներոնակազօրքեր բարեւի կեցած են, գրաւուած են բանակի եւ տորմիղի սպաներէ, բարձրաստիճան պաշտօնատարներէ եւ պաշտօնեաներէ։ Ժամը 11ը քառորդ անցած կը հասնին պետութեան ամէնէն բարձրաստիճան պաշտօնատարները եւ իրենց տեղերը կը գրաւեն գահուն մօտ։ Տիվընշայրի դուքսը կը տանէր Թագը, Լոնտոնտէրի մարքիզը՝ Թագադրութեան սուրը։ Ասոնց քովէն կ'ընթանար նախարարապետ Պալֆուր, որուն կը հետեւէին Հալզպըրիի կոմսը եւ Ֆայֆի դուքսը։ Նոյն պահուն իր տեղը կը բռնէ նաեւ Քէնդըրպըրիի արքեպիսկոպոսը։ Երբ Թագուհին ներս կը մտնէ եկեղեցիէն, Ուէսթմինսթըրի աշակերտներուն կողմէ կ'ընդունուի. «Vivat regina Alexandra!» աղաղակով։ Թագուհին, որուն քղանցքը բռնած էին ութը մանկլաւիկներ, անմիջապէս կը յառաջանայ դէպի իր գահաթոռը։ Ասկից քիչ յետոյ, հրամշտախումբը կը ծանուցանէ Թագաւորին ժամանումը՝ աբբայարանին մէջ։ Ամբողջ ներկաները ոտքի կ'ելլեն եւ միաձայն կերպով կ'աղաղակեն՝ «Vivat rex Eduardus!»։ Թագաւորին ետեւէն կու գան ազնուականները, որոնք վերնութեան իրաւունքները կը վայելեն եւ բազմաթիւ բարձրաստիճան պաշտօնատարներ։ Թագաւորը կը յառաջանայ գահուն առջեւ գտնուող իրեն համար սահմանուած տեղը։ Խոնարհութիւն կ'ընէ Թագուհիին եւ կը ծնրադրէ աղօթելու համար։ Ասոր վրայ փողերու հնչմանց ներքեւ կը սկսի թագադրութեան արարողութիւնը, որ քանի մը անգամներ կ'ընդմիջուի որոտընդոստ աղաղակներէ։ Յետոյ տեղի կ'ունենայ հաղորդութիւնը։ Թագաւորը ոտքի վրայ կ'ունկնդրէ Աւետարանի ընթերցման եւ կը պատասխանէ իրեն ուղղուած հարցումներուն՝ հաստատ ու զօրաւոր ձայնով մը։ Ասկից վերջ տեղի կ'ունենայ հանդիսաւոր երդումին ստորագրութիւնը։

ԼՈՆՏՈՆ, 9 օգոստ. — Հաղորդութեան միջոցին Թագաւորը կը ծնրադրէ։ Օծումէն վերջ Թագաւորը կը կախէ կայսրութեան սուրը, ուրկէ յետոյ իրեն կը ներկայացուին թագաւորական նշանակները։

ԼՈՆՏՈՆ, 9 օգոստ.— Իրազեկ շրջանակներու կողմէ կը հաղորդուի թէ՝ Էտուըրտ Թագաւորը սքանչելի կերպով կըրցաւ տանիլ Թագադրութեան հանդէսին յոգնութիւնները, առանց դոյզն խոնջէնք մը զգալու։ Հանդէսի միջոցին Թագաւորը առողջ երեւոյթ մը ունէր։

ԼՈՆՏՈՆ, 9 օգոստ. — Ուէսթմինսթըրի աբբայարանին առջեւ գտնուող հրապարակը սքանչելի տեսարան մը կը պատկերացնէր։ Հոն շինուած հանդիսատեսներու բեմերը շքեղապէս զարդարուած էին. բազմաթիւ շէնքեր՝ դրօշակներ պարզած էին՝ իրենց վրայ ունենալով «Միտըլէսէքս կ'ողջունէ Թագաւորը եւ Թագուհին. Թո՛ղ երկար ապրին Թագաւորը եւ Թագուհին. Աստուած օրհնէ մեր Թագաւորը եւ Թագուհին» վերտառութիւնը։

ՄԻՋԱԴԷՊԸ ԹԱԳԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԱՏԵՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 9 օգոստ. —Թագադրութեան արարողութեան միջոցին միջադէպ մը տեղի ունեցաւ։ Քէնդըրպըրիի արքեպիսկոպոսը, Թագը Թագաւորին գլուխը դնելէն անմիջապէս վերջը, նուաղման մօտ վիճակ մը ունեցաւ եւ տոկուեցաւ Եորքի արքեպիսկոպոսին եւ ուրիշ եպիսկոպոսներու օժանդակութեամբ վայրկեան մը իր տեղէն հեռանալ։ Շուտով կարող եղաւ սակայն ինքզինքը գտնել եւ ի վիճակի եղաւ արարողութիւնը վերջացնելու։ Յետոյ մինչդեռ արքեպիսկոպոսը Թագաւորին հպատակութեան երդումը կ'ընէր, որու միջոցին ծնրադրած էր, Թագաւորը օգնեց իրեն ոտքի ելած ատենը։

ՀՊԱՏԱԿՈՒԹԵԱՆ ԵՐԴՈՒՄԸ

Քէնդըրպըրիի արքեպիսկոպոսին հպատակութեան երդումէն անմիջապէս վերջը, Կալլէսի իշխանը ըրաւ իր հպատակութեան երդումը եւ համբուրեց Թագաւորին ձեռքը, ուրկէ վերջը Թագաւորը ողջագուրեց իր որդին։ Ասկից յետոյ, Նորֆոլքի դուքսը եւ ազնուականութեան բոլոր աստիճաններուն ներկայացուցիչները կատարեցին իրենց հաւատարմութեան երդումը։

ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵՆԷՆ ՎԵՐՋ

Թագադրութեան արարողութենէն վերջ թեթեւ անձրեւ մը եկաւ, որ սակայն քանի մը վայրկեան տեւեց միայն։ Թագաւորական զոյգը աբբայարանէն մեկնեցաւ ժամը 2էն քիչ յետոյ, ժողովրդեան բազմութեան կողմէ խանդավառ աղաղակներով ողջունուելով։ Այն զուարթ յուզումը որ արդէն առաւօտուն կանուխէն սկսելով Լոնտոնի բոլոր փողոցներուն մէջ տիրած էր, շարունակուեցաւ նաեւ երեկոյեան ամէնէն ուշ ժամերուն։

Ամենուրեք կը ղօղանջէին զանգակները։ Ժողովրդեան բազմութիւնը անհամբեր եղած էր սպասելէ եւ երկու պարագաներու կարեց զօրքերու կողմէ կազմուած շղթան, եւ սակայն զօրքերը կարող եղան իրենց շարքը կազմել։ Թագաւորական զոյգին Պըքինկհէմի պալատը ժամանելէն ետքը, այնտեղ խռնուող բազմութեան համակրանքի արտայայտութիւնները այնքան փոթորկայոյզ էին, որ Թագաւորը եւ Թագուհին պարտաւորուեցան պատշգամը ելլել։ Երբ բազմութիւնը տեսաւ Թագաւորը, որ կը կրէր պետական տարազը եւ Թագը, համակրութեան ամէնէն խանդոտ ցոյցերը ըրաւ, որոնք ա՛լ աւելի բուռն հանգամանք մը ստացան, երբ Թագուհին ալ երեւցաւ Թագաւորին առընթեր։

ԱՐԿԱԾԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 9 օգոստ.—Մինչդեռ հանդիսական թափօրը փողոցներու մէջէն կը յառաջանար, ձիերը կառքի մը՝ որուն մէջ նստած էր ատենակալի մը կինը, խրտչեցան եւ սուրացին։ Տասը հնդիկ զինուորներ, որոնք բարեւի կեցած էին, եւ երկու ոստիկաններ, ինչպէս նաեւ հանդիսատեսներէ երկու հոգի վիրաւորուեցան։ Արկածեալները անմիջապէս հիւանդանոց փոխադրուեցան։

ԼՈՒՍԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 9 օգոստ. — Բիւրաւորներէ կազմուած ժողովրդեան բազմութիւն մը ամբողջ երեկոյին կը պտտի Լոնտոնի փողոցներուն մէջ, սքանչանալու համար այն լուսավառութեան վրայ, որ անսովոր կերպով չքեղ է։ Անգլիական ժողովուրդին հայրենասիրութիւնը կարելի է տեսնել արդէն այդ լուսավառութեան մէջ, որ ազգային տօնի մը, Թագադրութեան հանդէսի երեկոյին տեղի կ'ունենայ։ Բոլոր պաշտօնական շէնքերը, ինչպէս նաեւ մասնաւորներու անհամար շէնքեր՝ իրարու հետ մրցող չքեղութեամբ մը լուսազարդուած են։

Անգլիական կայսրութեան մայրաքաղաքին կեդրոնը, ինչպէս նաեւ արուարձանները, ակնապարար չքեղութեամբ մը մասնակցած են լուսավառութեան։ Մինչեւ կէս գիշերէն անդին տակաւին չի յագեցուած թափով մը կը շարունակուէին լուսավառութեան առթիւ ժողովրդեան մէջ խրախճանութիւնները։

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ
ՄԻԱԲԱՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Նախորդ ղաքթու, երկու յօդուածներով ներկայացուցինք արդէն Ֆրանսայի միաբանական հաստատութիւններէն անոնք՝ որոնք կիներու կը պատկանին։ Այս անգամ կը ներկայացնենք այն հաստատութիւնները՝ որոնք էրիկմարդոց կը պատկանին։

(ԱՌԱՋԻՆ ՅՕԴՈՒԱԾ)

1. Ասոմբսիոնիսթները (Զարտօնուած). —Միաբանութիւնը 1847ին հիմնուած է Նիմի մէջ, Աբբա տ'Ալզօնի կողմէ որ մինչեւ 1843 կը վարէր նոյն քաղքին «Ասոմբսիօն» անունը կրող վարժարանը։ Պիոս Թ. 1863ին հրաւիրեց այս միաբանութիւնը որպէս զի օժանդակէ Արեւելքի կրթական հաստատութեանց։ Միաբանութիւնը հնազանդեցաւ այդ հրաւէրին։ Յետոյ, 1870-71ի պատերազմէն վերջ, ձեռք առաւ «Էօվռ տէ Բէլէռինաժ»ի, ինչպէս նաեւ ուրիշ շատ մը բրօբականտայի գործերու վարչութիւնը։ Ատոնց կարգէն կրնայ նկատուիլ նաեւ «Լա Քռուա» թերթին հիմնարկութիւնը։ Լէոն ԺԳ. ասկէ առաջ ստիպուեցաւ զիրենք վարել այդ խմբագրատունէն։ Միաբանները կը կրեն սեւ պատմուճան մը, չուանէ գօտի մը եւ լայն քաբիչօն մը։

2. Պէնէտիքթեանները (Զարտօնուած). —Այս հռչակաւոր միաբանութիւնը հիմնուած է Մօն-Քասէնի (Իտալիա) մէջ, 529ին, Ս. Պընուա տը Միւրսիի կողմէ։ Այդ միաբանութենէն ելած են Ս. Պօնիֆաս՝ որ Գերմանիոյ առաքեալ եղաւ, Գրիգոր Է. Պապը, եւ բազմաթիւ սուրբեր ու գիտուններ։ Դպրութեանց եւ հողագործութեան մեծ ծառայութիւններ մատուցած է։ Ֆրանսայի մէջ երբեմն ունէր բազմաթիւ վանքեր, ինչպէս Քլիւնիի եւ Սէն-Ժէրմէն-տէ-Բրէի Աբբայարանները։ Այս վերջինը որ կեդրոնն էր Սէն-Մօրի Պէնէտիքթեան միաբանութեան, ունեցած է Մապիյեոնի, Մօնֆօքօնի, Ռիւէի պէս գիտնական միաբաններ՝ որոնք պատմական քննադատութեան հիմերը դրած են։ 1833-37 Ֆրանսայի մէջ կրկին վերահաստատուեցաւ այս միաբանութիւնը, իր միաբաններէն Տօմ Կէրանժէի կողմէ, եւ հիմնեց մենաստաններ՝ Սօլէմի, Լիկիւժէի եւ Բիէռ-քի-Վիռի մէջ։ Այդ ատենէն ի վեր շատ մը գիտնական միաբաններ ունեցած է, ինչպէս կարդինալ Բիթրա եւ Տօմ Բիօլէն։ Միաբանները հիմա կը հագնին սեւ ասուիէ հագուստ մը, սեւ քաբիչօն մը եւ սեւ փորուրար մը։

3. Քափիւսինեանները (Զարտօնուած). —Ֆրանչիսկեան մեծ միաբանութեան մէկ ճիւղն է այս միաբանութիւնը, որ Ս. Ֆրանսուա տ'Ասիզի սկզբունքներուն կը հետեւի, եւ զրկումներով կ'անցընէ ժամանակը։ Հիմնուած է 1525ին, Մաթիէօ տը Պասի կողմէ, բայց 1619ին միայն ինքնավար հանգամանք մը ստացած է։ Իր միաբաններէն ամէնէն նշանաւորը եղած է Ժօզէֆ տը Թռամպլէն, որ վայելած է Ռիշլիէօ կարտինալին բարեկամութիւնը։ Երբեմն Քափիւսէնեանները Բարիզի մէջ իբր հրշէջ կը գործածուէին։ Աշխատաւոր դասակարգին կողմէ մեծ ժողովրդականութիւն մը կը վայելէին. արդէն գլխաւորաբար այդ դասակարգէն կը բաղկանար միաբանութիւնը։ Տիտոս միշտ կը բարեւէր այս միաբանութեան անդամները։ Թուխ հագուստ մը ունին, երկար ու սուր քաբիչօնով մը։ Գլուխնին բաց է, եւ մերկ ոտքերնուն ալ սանդալ մը միայն կ'անցընեն։ Միաբանները երկար մօրուք կը ձգեն միշտ։

4. Քամի միաբանութիւն (Զարտօնուած). —ԺԲ. դարուն հաստատուած է Քալապրիացի խաչակիր Պարթօլտի կողմէ, եւ վերջնականապէս ընդունուած է ԺԳ. դարուն, Ս. Սիմօն Սթօքի մեծաւորութեան օրով։ Միաբանութիւնը երբեմն երեք ճիւղ ունէր. օպսէռվանդեանները, քօնվանթիւէլները եւ տէչօսները։ Այս վերջինները որոնց կանոնագիրը Ս. Ժան տը Լա Քռուա պատրաստած է Սրբուհի Թէրէզայի աջակցութեամբ եւ խորհուրդներով, բաւական տարածուեցան։ Գլխաւորաբար քարոզչութեան նուիրուած էին։ Ոտքերնին բոպիկ, մի միայն կաշիէ սանդալներով պատսպարուած, թուխ հագուստ մը կը հագնին։ Ունին նաեւ ճերմակ քաբիչօն մը եւ նոյն գոյնով վերարկու մը։ Այս միաբանութիւնը ատեն մը բազմաթիւ մենաստաններ ունէր Ֆրանսայի մէջ։

5. Շառթրէօի միաբանները (Զարտօնուած). —Հաստատուած է 1084ին, Ս. Պրիւնոյի կողմէ, Կռանտ-Շառթրէօզ անապատին մէջ (Կրընօպլի մօտերը)։ Հոն հաստատուած է իր առաջին մենաստանը, եւ անկէ առած է իր անունը։ Խստամբեր կեանք մը կ'անցընեն միաբանները, կ'ապրին լռութեան մէջ, եւ կը զբաղին պաշտամունքով, ձեռքի աշխատութիւններով եւ ուսումնասիրութեամբ։ Ճերմակ ասուիէ հագուստ մը ունին, ինչպէս նաեւ նոյն գոյնով փորուրար մը եւ գօտի մը։ Հռչակաւոր ըմպելին, «շառթրէօզ»ը որ իրենց անունը կը կրէ, կը պատրաստուի վանքէն քիչ հեռու, լերան ստորոտը։ 40 միաբաններէն ոչ ոք կը հետաքրքրուի անով. միայն գործակալը երբեմն երբեմն կը զբաղի այդ ըմպելիին վերաբերեալ գործերով։ Գործարանը կը վարեն վեց Ֆռէռներ, որոնք չաբաթ իրիկունները միայն վանք կը մտնեն, երկուշաբթի առտուանց մեկնելու համար։

6. Տոմինիկեանները (Զարտօնուած).— Ս. Տոմինիք 1215ին հաստատած է այս միաբանութիւնը որ նուիրուած է ուսումնասիրութեան եւ քարոզչութեան։ Եկեղեցւոյ պատմութեան մէջ մեծ դեր մը ունի։ Այս միաբանութենէն ելած են բազմաթիւ Պապեր, սուրբեր եւ աստուածաբաններ, մասնաւորաբար Մեծն Ալպերտ եւ Թովմաս Ագուինացի։ Տոմինիկեանները որոնք Ժագոպէն կը յորջորջուէին ռամիկներուն կողմէ, երբեմն երկու մենաստան ունէին Բարիզի մէջ։ Հայր Լաքօռտէռ զանոնք Ֆրանսայի մէջ վերահաստատեց 1839ին։ Կը հագնին ճերմակ բուրդէ հագուստ մը, նոյն գոյնով փորուրար մը ունին, ինչպէս նաեւ վերարկու մը եւ սեւ գլխարկ մը։ Մէջքերնին կաշիէ գօտի մը կայ՝ որուն վրայէն վարդարան մը կախուած է։

7. Քրիստոնէական վարժարաններու եղբայրները (Արտօնուած).— Այս կարգը, որ նախնական կրթութեան յատկացուած է, հաստատուած է ԺԷ. դարուն (1681-1684) Ս. Ժան-Պաթիսթ տը Լա Սալի կողմէ։ Անդամները կրօնաւորներ չեն. ժամանակաւոր ուխտ մը կ'ընեն նախ եւ ետքէն միայն մշտնջենի հանգամանք մը կու տան այդ ուխտին։ Սեւ պատմուճան մը ունին, սեւ վերարկու մը, եւ ճերմակ վզնոց մը։ Բազմաթիւ վարժարաններու վարիչ նշանակուած է այս միաբանութիւնը, ինքնին շա՛տ ստուար։ Տարածուած է բովանդակ աշխարհի մէջ։ Մեծաւորը կը մնայ Բարիզ, ուր կը գտնուի նաեւ միաբանութեան կեդրոնը։

8. Զուանաւոր եղբայրները (Զարտօնուած).—Ս. Ֆրանսուա տ'Ասիզ հաստատած է այս միաբանութիւնը որ Ֆրանչիսքեան ալ կը կոչուի։ Իրենց կանոնագիրը զոր Հռոմ ընդունած է 1215ին, միաբաններուն համար խստակեցութիւն կը տրամադրէ, եւ իբր գլխաւոր պարտականութիւն կը սահմանէ Աւետարանի քարոզութիւնը՝ աղքատներուն համար։ Ս. Ս. Պօնավանթիւռ եւ Ս. Անթուան տը Բատու այս միաբանութենէն ելած են, նաեւ նշանաւոր աստուածաբաններ՝ ինչպէս Ալեքսանտր տը Հալ, Տունս Սքօթ, Ռօժէ Պաքօն, կարդինալ Քսիմէնէս։ Այս միաբանութենէն ելած են նաեւ բազմաթիւ Պապեր։ Կը հագնին գորշագոյն բուրդէ կոշտ հագուստ մը, մէջքերնին սեղմուած է կապ կապ եղած չուանով մը, գլուխնին քաբիչօնով մը կը ծածկեն, եւ ոտքերնուն կ'անցընեն կաշիէ սանդալ մը։ Բովանդակ քրիստոնեայ աշխարհին մէջ տարածուած են, եւ մասնաւորաբար Պաղեստինի մէջ ունին հռչակաւոր հաստատութիւններ։ Ֆրանչիսկեան մեծ միաբանութիւնը ծնունդ տուած է շատ մը ճիւղերու։ Անոնցմէ մէկ քանին, ինչպէս Քաբիւսինեանները, ինքնավարութեան իրաւունք ստացած են։ Ուրիշ ստուար մաս մը՝ Զուանաւոր Եղբայրներ անունին տակ՝ կը հնազանդի միակ մեծաւորի մը։

9. Ճիզուիթները (Զարտօնուած). — Այս միաբանութեան հիմնադիրն է Ս. Իգնատիոս տը Լօյօլա՝ որ 1534ին զայն հիմնեց Բարիզի մէջ։ Միաբանութեան գլխաւոր նպատակն է դպրոցներու վարչութիւնը, օտար երկիրներու նուիրակութիւնը, ինչպէս նաեւ քարոզչութիւնը։ Ունի շատ մը բաժանումներ՝ որոնք կը հնազանդին մեծաւորի մը։ Այս վերջինը ցմահ կը պահէ իր պաշտօնը, եւ մասնաւոր խորհուրդի մը հետ կը գործէ։ Միաբանութեան անդամները երկար տարիներու փորձերէ վերջ միայն կրնան ստանալ բրօֆէս պատուանունը։ Այս միաբանութենէն ելած են Ս. Ֆրանսուա տը Պորճիա, Ս. Սթանիսլաս Քօդքա, Ս. Ժան-Ֆրանսուա տը Ռէժիս, ինչպէս նաեւ ուրիշ բազմաթիւ սուրբեր, քարոզիչներ, աստուածաբաններ, գիտուններ։ Պէլլարմէն, Սուարէզ, Պուրտալու, Սէզկլի, տը Ռավինեան՝ այս միաբանութեան կը պատկանէին։ Կղեման ԺԴ. Պապը 1773ին ջնջեց այս միաբանութիւնը՝ զոր քիչ մը ամէն կառավարութիւն կը հալածէր արդէն։ Պիոս Է, 1814ին կրկին հաստատեց զայն։ Կը հագուին Ֆրանսայի աշխարհիկ քահանաներուն պէս. միայն վզնոց չունին։

10. Լազարիսթները (Արտօնուած). — Հաստատուած է 1626ին, Բարիզի մէջ, Ս. Վէնսան տը Բօլի կողմէ։ Այս պահուս իրենց կեդրոնը կը գտնուի Սէվրի մէջ։ Երբեմն ազօթատեղի մը ունէին Բարիզ, Սէն-Լազարի մէջ՝ որ այսօր բանտի փոխարկուած է։ Ֆրանսայի մէջ ունին քըսանի չափ մեծ կղերանոցներ եւ գիւղերու մէջ ալ քարոզչութիւն կ'ընեն։ Հիմնած են վարժարաններ Կ. Պոլսոյ, ինչպէս նաեւ բովանդակ Փոքր Ասիոյ մէջ։ Չինաստանի մէջ ունեցած են բազմաթիւ միսիոնարներ որոնցմէ շատեր մարտիրոսացած են։ Աշխարհիկ քահանաներու պէս կը հագուին. միայն, վզնոցի (rabat) տեղ ճերմակ օձիք կը կրեն։

ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ

ՄԷԿ ՕՐՈՒԱՆ ՄԷՋ ՇԻՆՈՒԱԾ ՔԱՂԱՔՆԵՐ

Ասկից տարիներ առաջ երբ Թրանսվալի մէջ ոսկիի հանքերը գտնուեցան, աշխարհի ամէն ծայրերէն մարդոց խուռն ու անդիմադրելի հոսանք մը սկսաւ դէպ ի Հարաւային Ափրիկէ, եւ այդ առթիւ կազմուեցաւ Եոհաննէսպուրկ քաղաքը։ Միեւնոյն բանը եղաւ նաեւ երբ գտնուեցան Քլոնտայքի ոսկեհանքերը, Ալասքայի եւ Քանատայի սահմանագլուխին վրայ, Հիւսիս. Ամերիկայի մէջ։ Բայց որքան որ ալ արագ ըլլայ կազմութիւնը այն քաղաքներուն որոնք այդ տեղուանքը հաստատուեցան, երբեք այնքան հրաշալի չէ եղած, քան Մ. Նահանգներու կեդրոնը գտնուող Օքլահոմա նահանգին գիւղերուն կազմութիւնը։ Տասներեք տարի առաջ այդ ահագին երկրին մէջ, որ 40,000 քառակուսի մղոն տարածութիւն ունի գրեթէ, միակ քաղաք մը իսկ չկար։ Իր մէկ մասին վրայէն կ'անցնէր երկաթուղիի գիծ մը, որուն երկայնքը քանի մը կայարաններ կային թէեւ, բայց բնակիչ՝ բնաւ։ Մինչդեռ հիմա շատ մը բարգաւաճ ու ծաղկեալ քաղաքներ կան այդ երկրին մէջ, քաղաքներ՝ որոնցմէ մեծագոյն մասը մէկ օրուան մէջ հաստատուած է։

Օքլահոմայի պատմութիւնը վերջին աստիճանի չահագրգիռ է։ Նախ Ֆրանսայի կը պատկանէր, յետոյ անցաւ Սպանիոյ։ Բայց չուտով նորէն ֆրանսական եղաւ։ Վերջապէս 1802ին Մ. Նահանգները իրենց սեփականութիւնը ըրին զայն եւ յայտարարեցին թէ այդ երկրին մէջ բնակութիւն հաստատելու համար նախ թոյլտուութիւն պէտք էր ուզել կառավարութենէն։

Բէրն գնդապետը որ համարձակած էր արգիլեալ հողերուն մէջ մտնել, առանց հրամանի, անմիջապէս վտարուեցաւ զինուորականութենէ եւ բանտը նետուեցաւ։ Խնդիրը մեծ աղմուկ մը յարոյց եւ բաղդախնդիրներու ահագին խումբեր գլխուցին արգիլեալ երկրին սահմաններուն վրայ, սպասելով որ, վերջապէս, կառավարութիւնը որոշէ թոյլ տալ որ այդ հողերուն վրայ գաղթականութիւններ հաստատեն։ Սահմանագլուխներուն վրայ շատ անգամ վէճեր կը ծագէին, որովհետեւ բախտախնդիրները միշտ կը փորձէին արգիլեալ հողերէն ներս մտնել, բայց օրին մէկը, յանկարծ, կառավարութիւնը ծանոյց թէ Օքլահոմա պիտի բացուէր եւ, Խորհրդարանը օրինագիծ մը քուէարկեց, որով կը թոյլատրէր այդ երկրին հողերը գնել ու կ'որոշէր այս մասին պէտք եղած կանոնները։

Սահմանագլուխի բազմութիւնները ա՛լ աւելի չատցան։ Որոշուած օրը ապրիլ 22ն էր, յօրում թնդանօթի հարուած մը պիտի արձակուէր, եւ ամէն ոք իրաւունքը պիտի ունենար ներս մտնելու։

Մեծ օրուան նախորդ գիշերը, աննկարագրելի էր տեսարանը, սահմանագլուխին վրայ։ Ո՛չ ոք քնացաւ, սպասումի սրտհատումէն։ Պոււմըրները, ինչպէս կը կոչուէին այդ բախտախնդիրները, սահմանագլխին երկայնքը կեցած, կ'երգէին, կը պոռային ուրախութեամբ, եւ պատրաստ կը կենային հողերէն ներս յարձակելու։ Խնդիրը՝ չուտ հասնելուն վրայ էր։ Ո՛վ որ առաջ հասնէր, պիտի կրնար լաւագոյն կտոր մը հող ընտրել բնակութեան։ Մեծ վազքի մը պատրաստութիւնները կը տեսնուէին. ոմանք ձիով պիտի երթային, ոմանք չոգեկառքով, ոմանք կառքով։ Կը հաշուուէր թէ նոյն գիշերը Օքլահոմայի սահմանագլուխներուն վրայ 50000 մարդիկ հաւաքուած էին։

Որոշուած օրը, իրարանցումը սոսկալի էր եւ կէս՝ օրուան մօտերը կատարեալ տենդ մը տիրել սկսած էր։ Ժամը ճիշդ տասներկուքին թնդանօթի հարուածը լսուեցաւ, ու տակաւին մուխն իսկ չմարած, մեծ վազքը սկսած էր արդէն։ Ոտքով վազողները շատ անգամներ կը գլտորէին ձիաւորներուն ու կառքերով գացողներուն տակ. եւ շատ մը Պոււմըրներ մընացին հոն մեռած։ Ոմանք մինչեւ իսկ հրացան պարպել սկսան յաջողողներուն դէմ։

Հասարակաց մրցումի վայրը հասնելնուն, Պոււմըրները սկսան ընտրել հողի կտորները զորս պիտի չահագործէին։ Ամէնէն առաջ հասնողները լաւագոյն մասերը առին։ Եւ մէկը իր հողը ընտրածին պէս, վար կ'իջնէր ձիէն, ու անմիջապէս կամ վրան մը կը հաստատէր հոն եւ կամ քանի մը փայտերով պզտիկ բնակարան մը կը շինէր, յետոյ, հրացանը ձեռքը կը սպասէր որ արձանագրուի իր սեփականութեան իրաւունքը։ Գաղթականներուն ետեւէն կուգար ահագին կարաւան մը, որ կը բերէր անոնց ընտանիքները, սընտուկները, զգեստները, կահ կարասիքը, եւայլն։

Սեփականութեան իրաւունքները արձանագրուելէ եւ բարեկամաբար կարգադրուելէ վերջ անթիւ անհամաձայնութիւնները, գաղթականութիւնը չուտով կատարեալ քաղաքի մը վիճակը ստացաւ։ Փողոցները որոշուեցան, ամէն տեսակ խանութներ, տուներ, շէնքեր շինուեցան, հոգ չէ թէ փայտերով։ Ու մէկ երկու ժամուան մէջ քաղաքը կ'ապրէր արդէն։ Սա՛ չափը ըսել կը բաւէ այդ բանը հաստատելու համար որ, կէս օրէն, այսինքն թնդանօթին արձակուելէն 6 ժամ միայն վերջը, քաղաքին կեդրոնը արդէն հաստատուած էր դրամատուն մը եւ խմբագրատուն մըն ալ, ուսկից օրաթերթը լոյս կը տեսնէր։

Օքլահոմա եւ Կութրի քաղաքները ա՛յսպէս շատ կարճ ժամանակուան մէջ հիմնուած են, այդ անմոռանալի օրուան մէջ, եւ այսօր, տասներեք տարի վերջը Մ. Նահանգներու ամէնէն գլխաւոր քաղաքներէն են։

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ՊԱՇՏՕՆ. —Էլպիսթանի (Հալէպ) գայմագամ անուանուեցաւ Սէլիմիյէի (Սուրիա) գայմագամ Հիւսամէտտին էֆ., որուն յաջորդեց Էլպիսթանի գայմագամ Սարիֆ Հիքմէթ պէյ։

ԱՍՏԻՃԱՆ. —Մըլթէմայիզի աստիճան տրուեցաւ խորհրդակցութեանց սենեկի օգնական Ճէլալ պէյի։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ. —Բ. կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Պաուի Օսմ. հիւպատոս Սարգիս էֆ.ի Դ. Մէճիտիէ՝ Նիսի եւ Թուլօնի փոխ հիւպատոս Մէհմէտ Ճէմիլ պէյի։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ. —Դրեցինք թէ Վեհ. Սուլթանը Թագաւորութեան առթիւ շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղած է Անգլիոյ Էտուըրտ Է. Թագաւորին։ Էտուըրտ Թագաւորը ու Ալեքսանտրա Թագուհին հեռագրաւ շնորհակալութիւն յայտնեցին Վեհ. Սուլթանին։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ. — Թաճիւտրոմոս կը գրէ. «Պոլսոյ յունական դեսպան Իշխան Մավրոքորտաթօ Աթէնք գտնուած ատեն տեսակցութեան մը միջոցին հետեւեալ յայտարարութիւնները ըրած է.—«Թուրքիոյ եւ Յունաստանի միջեւ գոյութիւն ունեցող յարաբերութեանց բարեկամական ըլլալը մասին տարակուսիլ, անկարելի է։ Եւ երկու կողմերն ալ ջանադիր են այդ բարեկամական յարաբերութիւնները աւելի եւս չատցնելու, ամրացնելու։ Ներկայիս մէջ անհամաձայնու-

---

[21] ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ԾՈՑԵԿԱՌՔԻՆ ՈՃԻՐԸ

(ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԹԵՐԹՕՆ «ԾԱՂԻԿ»Ի)

Ինչո՞ւ պահած էր այս ամէնը Մարի-Լուիզ. ինչո՞ւ կղպուած դարակներու մէջ տեղ տար անոնց, նկատի առնելով որ անանկ բաներ չէին որոնք պարզ ու շատ անկարեւոր յիշատակի մը առարկաներ միայն ըլլալէ տարբեր բան մը չէին կրնար կազմել, մանաւանդ երբ մեռներ զանոնք ստորագրողը, Թէննուար։

Նամակներուն մէջ կային նաեւ անանկներ որոնք ցոյց կուտային թէ շատ աճապարանքով գրուած են, արտօտ գրով մը։ Ապահովաբար ատոնք այն ատեն գրըկուած էին, երբ Թէննուար ճամբորդութեան մէջ կը գտնուէր։ Սակայն ինչ որ ալ ըլլային, ամէնքն ալ սոսկալի սէր մը երեւան կը բերէին, Թէննուարի կողմէ, հանդէպ Մարի-Լուիզին։

Ճիշդ ա՛յդ դիտողութիւնը կ'ընէր արդէն ոստիկանութեան գոմիսէրն ալ, նամակները աչքէ անցուցած ատենը։

—Շատ աղէ՛կ, մըմնջեց, չեն խաբած զիս, եւ Պ. տը Լինըրոլ իրաւունք ունի։

Յետոյ գոցեց դարակները։

Միայն, զանազան մանր մունր առարկաներու եւ վաճառականներէ եկած Ֆաքթիւռներու ծրար մը տեսնելով, առաւ զայն. բան մը՝ որ շատ զարմացուց Ժան Կէօրէն։

Գործը աւարտած էր ալ. Պ. Տափիւրօն սկսաւ վար իջնել։ Կէօրէ գրկեց իր կինը, որ կու լար։ Ապա ինքն ալ հետեւեցաւ ոստիկաններուն։

Պ. Տափիւրօն կառք մը կեցուց եւ երեքը մէկ,—ինքը, Շամպյ ու Կէօրէ,—մտան մէջը։

—Ո՞ւր կը տանիք զիս, հարցուց արկղակալը։

—Բա՛նտ։

Երիտասարդը սարսռաց։

Բա՛նտ . . . ։

Ուրեմն իրա՛ւ զինքը յանցաւոր կը դաւանէին։

—Ես կը կարծէի թէ, ըսաւ, չուտով զիս Պ. տը Լինըրոլի առջեւ պիտի հանէիք, առանց խնդիրը երկարելու։

Պ. Տափիւրօն չպատասխանեց։

Կառքը կը սուրար այնչափ որ, քանի մը վայրկեանէն հասաւ քարափին վրայ։

Ճամբորդները վար իջան։

Շամպյ Կէօրէի թեւը մտեր էր եւ ուժով մը կը սեղմէր զայն։

Կէօրէ տխրութեամբ ժպտեցաւ.

—Փախչելու չեմ։ Եթէ յանցաւոր ըլլայի եւ ուզէի խոյս տալ, հիմա չատոնց գացած էի արդէն։

Եւ մտաւ կամարին տակ ու դուռը գոցուեցաւ վրայէն։

Պ. Տափիւրօն սակայն գթացած էր վրան եւ անմիջապէս գնաց խնդրել Պ. տը Լինըրոլէն որ կարելի եղածին չափ չուտ ընդունի իր ներկայութեան, Ժան Կէօրէն։ Եւ իրաւ ալ նոյն օրը, երկու պահապաններ եկան եւ զայն տարին դատաւորին պաշտօնատունը։

Երբ Ժան Կէօրէ մտաւ Պ. տը Լինըրոլին սենեակը, քաղաքավարութեամբ բարեւեց զայն։

Դատաւորը նստած էր։

Ժան Կէօրէ ոտքի վրայ կեցաւ։ Կը տեսնէր թէ սեղանին վրայ զրուած էին իր տունը գտնուած թուղթերը, կարմիր կապոյտ մատիտներով գծգծուած։

Դատաւորը կ'ուսումնասիրէր ատ թուղթերը։

Քանի մը վայրկեանէն հարցումի մը վրայ, երիտասարդը սկսաւ պատմել դէպքը ա՛յնպէս որպէս նկարագրեցինք մենք։

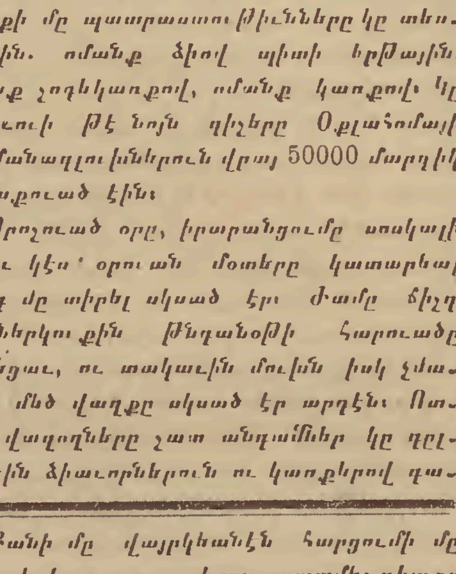

Դատաւորը նստած էր

—Ա՛յսպէս, հարցուց դատաւորը, կ'ըսէք թէ բնաւ բան մը չլսեցի՞ք։

—Բացարձա՛կապէս ոչինչ։ Կ'երդնում։

—Ուրեմն ինչ բանի կը վերագրէք ձեր քունին ծանրութիւնը։ Մի՛ վախնաք, ամէն բան ըսէք ինծի. ամբաստանութիւնը որ կը ծանրանայ ձեր վրայ, շատ մեծ է եւ բարոյական սնա՛նկ ապացոյցներու վրայ հիմնուած՝ որոնք պատիւ չեն բերեր ձեզի։

Ժան Կէօրէ յաղթական չարժում մը ըրաւ.

—Կրնաք ամբաստանել զիս, պարո՛ն, բայց ատով չի վնասուիր իմ պատիւս։ Ես իմ մէկ պակասութիւնս չեմ տեսներ այս խնդրին մէջ, ո՛չ ալ անխոհեմութիւն մը, կամ անպատչաճութիւն մը, եւ ոչ իսկ ստուերը գէշ մտածման մը։

—Այսուհանդերձ կը կարծեմ թէ դժուարաւ պիտի կրնաք պատասխանել բոլոր այն հարցումներուն զորս պիտի ուղղեմ ձեզի։

—Պատրաստ եմ, պարոն, պատասխանելու։

—Ուրեմն, մտիկ ըրէք։ Նախ կրնա՞ք ըսել ինծի թէ, ուսկի՞ց կ'առնէք այնքան դրամը զոր կը ծախսէք ձեր տան ահագին չքեղանքին, ձեր տիկնոջ փայլուն զարդարանքներուն համար։ Այդ ամէնը ընելու չի բաւեր ձեր չահած դրամը։

—Բայց կը սխալիք, պարոն, պատասխանեց Ժան Կէօրէ, շատ թանկագին առարկաներ կարծելով մեր տունին մէջ գտնուածները, կահ կարասիները եւայլն։ Գալով կնոջս զարդարանքներուն, գիտէք անշուշտ թէ . . .

Ու յանկարծ կեցաւ.

(Շարունակելի)

…թիւն մը առաջ բերելու ո՛ եւ է պատճառ գոյութիւն չունենալովը հանդերձ, հաւանական է որ ապագային ալ այդ տեսակ պարագայ մը երեւան չելլէ»։

ՎեՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ գահակալութեան քառասնհինգամեայ տարեդարձին առթիւ հաստատուած այն մրցանակը որ ամէն տարի կը տրուի Ֆէների Յունաց վարժարանին աշակերտներէն օսմաներէնի մէջ ամէնէն աւելի յաջողներուն, այս տարի շահեցան Զաթալճացի Աբոստոլիտի եւ Կեսարացի Նիգոլաու էֆ.ները։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.— Պարսաստանի դեսպան Պ. Պաքիչ, յունական դեսպանատան գործակատար Պ. Բօթէն եւ պուլկարական գործակատարի փոխանորդը երէկ Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։ Պ. Պաքիչ տեսակցեցաւ նաեւ արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիգ փաշայի հետ։

ՊՈԼՍՈՅ ռուսական դեսպանը Պ. Զինովիէվ որ հիմա արձակուրդով Բեդերսպուրկ կը գտնուի, անցեալ ուրբաթ օրը ունկնդրութեան ընդունուեր է Մարիա-Ֆէոտորովնա մայր կայսրուհիին կողմէ։

ԶՕՐ. ՍՕՍԻԷ Պրուսա գնաց Փրանսական դեսպան Պ. Քոնսթանի ընկերակցութեամբ։ Զօր. Սօսիէ Պրուսայէն վերադարձին մասնաւոր կառախումբով պտոյտ մը պիտի կատարէ Անատոլուի երկաթուղեաց գիծին վրայ։

ԻՐԱՒԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ. — Այսօրուան Թուրք թերթերը պաշտօնական զեկուցում մը հրատարակած են Կայս. իրաւագիտական վարժարանը աշակերտելու համար գոյութիւն ունեցող պայմաններու մասին։ Աշակերտել ուզողները պէտք է մինչեւ օգոստոս 22ի հինգշաբթի օրը, շաբաթ, երկուշաբթի, հինգշաբթի օրերը ժամը 5էն Ներկայանան վարժարանին վարչութեան, ինքզինքնին արձանագրել տալու համար։ Տասնըութը տարեկանէն մեծ տղաք չեն ընդունուիր։

ՄՈՒՍՈՒԼԻ կուսակալ Նուրի փաշա իր պաշտօնավայրը հասեր է։ Նախկին կուսակալ Բէչիր փաշա մեկներ է։

ԺԱՆՏԱԽՏՆ ՈՒ ՔՈԼԵՐԱՆ. — Յուլիս 28ին Դամիէթի մէջ քոլերայի 8 դէպքեր եւ 7 մահեր պատահած են։ Եգիպտոսի ուրիշ մասերուն մէջ պատահած են 18 դէպքեր եւ 10 մահեր։ Աղեքսանդրիոյ մէջ ոչ՛ինչ։ Առողջապահական բժիշկները որոշեր են Մուշայի մէջ գտնուած բոլոր տուները հականեխել եւ կարասիները այրել։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ծանոյց անտառաց, հանքաց եւ երկրագործական նախարարութեան թէ անտառային դատերու համար հարկ չկայ մասնաւոր ամսականով փաստաբան ունենալու։ Իւրաքանչիւր դատի համար կարելի է առժամեայ փաստաբան մը կարգել, խնդրին առաւել կամ նուազ կարեւորութեանը համեմատ վճարք մը ընելով։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ պաշտօնատան մուտքի սանդուխները, սենեակներէն ոմանց գորգերը ու վարագոյրները պիտի նորոգուին 1200 ոսկի ծախքով։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ Պոլսոյ, Ղալաթիոյ եւ Բերայի ճիւղերը գոց պիտի մնան յառաջիկայ ուրբաթ օրը։

ԿՈՐՍՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱՊԱՆԱԿ. — Երէկ առտու Գատըգիւղէն ժամը երեքին մեկնող շոգենաւին մէջ գտնուեցաւ դրամապանակ մը, որուն մէջ բաւական դրամ եւ կնիք մը կան։ Դրամապանակը յանձնուած է շոգենաւին պաշտօնէային, անանկ որ, կորսնցնող անձը կրնայ անոր դիմելով առնալ։

ԶԷՅԹՈՒՆ ՊՐՈՒՆՈՒԻ փամփուշտի գործարանին համար Արղնի Մատէնի հանքերէն ամէն տարի 400,000 քիլօ զուտ պղինձ պիտի տրուի։

Պ. ԼԱՀՈՎԱՐԻ մայրաքաղաքիս ռումանական դեսպանը՝ որ իր երկիրը կը գտնուէր, երէկ ռումանական շոգենաւով Պոլիս վերադարձաւ։ Որովհետեւ Պ. Լահովարի Սըմըր Բալաս օթէլը կը բնակի, շոգենաւը Սեւ Ծովէն գալուն Թարապիայի առջեւ կանգ առաւ պահ մը, դեսպանը դուրս հանելու համար։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.—Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ, Ա. Ըսքիւտար Բեամիլ պէյ 21 ոչխարներ կտրել տալով, անոնց միսը հացով միասին բաշխեց Պէշիքթաշի Սինան փաշա «մէտրէսէ»ի աշակերտներուն եւ կարգ մը աղքատներու։

ՀԱՆՔԱՅԻՆ նախարարութեան պաշտօնեաներէն երկրաչափ Պ. Օթթօ Ֆիշէրի պայմանագրութիւնը տարուան մը համար երկարեցաւ։

ՃԱՄԲԱՆԵՐՈՒ ՏՈՒՐՔԸ.—Որովհետեւ Դոնեայի նահանգին մէջ կարգ մը գիւղացիներ կա՛մ օգափոխութեան գացած ըլլալնուն կամ աղքատութեան պատճառաւ ժամանակը անցնելէն վերջ անկարող կը գտնան ճամբաներու տուրքը վճարելու, Պետական Խորհրդոյ որոշմամբ եւ Կայս. Իրատէով. մինչեւ 1317ի վերջ այդ տուրքը ներուած է, բայց ասկէ վերջը ամէն տարուան ճամբու տուրքը մինչեւ նոյն տարւոյ փետրուարի սկիզբը պիտի գանձուի անպատճառ։

ՓՈԹՈՐԻԿՆ ՈՒ ՏԱՔԸ.—Առջի գիշեր, ժամը 3ին Պոլսոյ եւ Վոսփորի մէջ օդը մէկէն ի մէկ ամպոտեցաւ, սեւցաւ, ու փայլակներ երեւցան։ Բուռն զօրաւոր հով մը կը փչէր։ Նոյն միջոցին քիչ մը անձրեւ ալ տեղաց, սակայն օդը շուտով բացուեցաւ։ Ասոր ճիշդ հակառակը ըլլալով, երէկ մայրաքաղաքիս համար ամառնային ամէնէն տաք օրերէն մէկն էր։ Կէս օրին ջերմաչափը 35 աստիճան ցոյց կուտար շուքին մէջ։ Արեւին մէջ քառասունը կ'անցնէր։

ՍԱՄՍՈՆԷՆ կը գրեն թէ, վերջին անգամ տեղացած անձրեւները Թէքէքէօյէ զատ ուրիշ տեղեր ալ բաւական վնասներ պատճառած են։ Չէչմէի մէջ վեց տուներ փլեր եւ արտերը փճացեր են մեծ մասամբ։

ՌՈՏՈՍԹՈՅԷՆ ցաւով կը գրեն թէ տաքութիւնը սոսկալի է հոն եւ երկու ամսէ ի վեր տիրող երաշտութիւնը այրած չորցուցած է ամառնային հունձքը եւ ձմերուկի արտերը։

ՄԱՔՐԻԳԻՒՂԻ ԳՈՂՈՒԹԻՒՆԸ. — Ելմտական ժողովին անդամ Սէրվէթ պէյի, Մաքրիգիւղ, երկաթուղիի գիծին վրայ գտնուած տունը առջի գիշեր գող մտնելով 43 ոսկի, 250 մէճիտիէ, ոսկի ժամացոյց մը եւ ոսկի շղթայ մը վերցուցեր է։ Կասկածներ տան սպասաւորներուն վրայ կը ծանրանան, եւ կ'ըսուի թէ կամ անոնք կատարած են գողութիւնը, կամ անոնց միջոցաւ կատարուած է. որովհետեւ յայտնի է թէ տան դիրքին չատ տեղեակ անձեր կրնան գլուխ հանած ըլլալ այս գողութիւնը, ա՛յնքան աղուոր զգուշութիւնով մը կատարուած է ան։ Գողը չէ ձերբակալուած սակայն տակաւին։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆ.—Երէկ իրիկուն ժամը 10.35ին կամուրջէն Հայտար Փաշա մեկնող Իտարէի Մախսուսէի 19 թիւ շոգենաւին ճամբորդներէն անծանօթ մարդ մը ինքզինքը ծովը նետեց ու անիւներուն տակ երթալով անյայտացաւ։ Նաւապետը անմիջապէս կեցնելով շոգենաւը, նաւակ իջեցուց եւ անձնասպանը փնտռել տուաւ, բայց ո՛ եւ է նշան անգամ կարելի չեղաւ գտնել։

130 ՏԱՐԵԿԱՆ եւ Նուվան անուն առողջ պարտիզպան մը կը ծառայէ եղեր Գոճա Մուսթաֆա փաշա, Տօքդ. Մէհմէտ պէյի տունը։

ՍՐՏԱՃՄԼԻԿ ՄԱՀ. — Փօզտաղանէն (Այտըն) կէս ժամ անդին Արապլը գիւղին մէջ անցեալ չաբթու իրարու հետ կ'ամուսնանան զիրար սաստիկ սիրող երիտասարդ մը ու աղջիկ մը։ Հարսնիքին առջի գիշերը սակայն տունը կը բռնկի։ Նորապսակ զոյգը չի կրնար պէտք եղածին չափ շուտ իմանալ աղէտը եւ բոցերը կը հասնին մինչեւ անոր սենեակը, ու կ'այրեն նաեւ աղջիկը եւ երիտասարդը։

ՏԻԿ. ԱՂԱՒՆԻ ԴԵՐՁԱԿԵԱՆԻ աղջիկներէն մէկը, հազիւ 18 տարու Օր. Խօժէնի Սամաթիոյ ծովու բաղնիքը կ'երթայ։ Օր. Խօժէնի աղէկ լողալ գիտնալով, ինքզինք կուտայ ծովու լոգանքի քաղցրութեանց եւ երկար ատեն պաղ ջուրին մէջ մնալով, սաստիկ կը մսի եւ բերնէն արիւն կը պոռթկայ։ Դժբաղդ աղջիկը անմիջապէս բաղնիքէն դուրս կը հանեն եւ հիւանդանոց կը փոխադրեն։ Բժշկական քննութեամբ կը հասկցուի թէ աղջիկը ծովուն պաղ ջրին մէջ երկար ատեն մնալուն պատճառաւ աղետապ եղած է եւ թէեւ կ'որոշուի վիրաբուժական գործողութեանց ձեռնարկել, բայց տարաբաղդ մանկամարդուհին կիրակի առտու հիւանդանոցին մէջ, սաստիկ ցաւերու մատնուած՝ կ'աւանդէ իր հոգին։

ՔՐՈՆԻԿ

«Հանդէս Ամսօրեայ»ի վերջին թիւը զոր երէկ ստացանք, սեւով շրջանակուած էր՝ Սրբազնայր Այտընեան Արքեպիսկոպոսի մահուան առթիւ։ Հանդէսին այդ թիւը կը պարունակէր հակիրճ կենսագրական մը, հանգուցեալ Արքահօր երկու պատկերները, մէկը մեծադիր եւ թերթէն անջատ, իսկ միւսը փոքրադիր։ Յուլիս 25 ին, Վիեննայի մէջ կատարուած մեռելական պաշտամունքին ներկայ գտնուեր է նաեւ Վիեննայի Արքեպիսկոպոս Մաուշալ, ընկերակցութեամբ բազմաթիւ քահանաներու։ Արքեպիսկոպոսը յառաջացեր է դէպի Այտընեանի դագաղը՝ որ պսակներով ծածկուած է եղեր, եւ աղօթքներ ըրեր է։ Յետոյ Թափոր կազմուելով եկեղեցւոյ շրջանը ըրեր է։ Վերստին եկեղեցի վերադառնալնուն՝ Մաուշալ եպիսկոպոս պատարագ մատուցեր է, ուրկէ վերջ, ի ներկայութեան Վիեննայի աթոռակալ եպիսկոպոս Շնայտէրի, հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեր է։ Թաղման կարգը նոյն օրը կատարուեր է հայ արարողութեամբ եւ մեծ հանդիսաւորութեամբ։ Այտընեանի մարմինը ամփոփուեր է վանքին եկեղեցւոյն գետնափորին մէջ։

×

Բղեցիք վերջապէս ընտրեր են իրենց առաջնորդը։ Հեռագիր մը որ երէկ Պատրիարքարան հասաւ, կը ծանուցանէ թէ քուէներու բացարձակ առաւելութեամբ Վիճակին առաջնորդ ընտրուած է Գալէմքեարեան Դնէլ Ծ. վարդապետ, որ ատեն մը Սամսոն միայն առաջն. տեղապահի պաշտօնով, եւ որ այս միջոցիս քարոզիչն է Պէշիկթաշի։ Կը մաղթենք որ այս անգամուան ընտրութիւնն ալ ջուրը չիյնայ նախորդներուն պէս։ Բղի, երկար ատենէ ի վեր կարող ու գործունեայ առաջնորդի մը պէտքը կը զգար։ Ո՛րչափ շուտ առաջնորդ մը ղրկուի հոն, այնչափ օգտակար կրնայ ըլլալ Վիճակին։

×

Անգլիական դեսպանատան թարգմաններէն մէկը երէկ Պատրիարքարան երթալով, ի դիմաց դեսպանատան գործակատար Պ. Պլընըրի, փոխանորդ Սրբազանին շնորհակալութիւն յայտնեց, թագադրութեան հանդէսին առթիւ Ն. Սրբազնութեան կողմէ տրուած շնորհաւորական այցելութեան համար։

×

Կարգ մը Սսեցի անձերու կողմէ, Սսոյ կաթողիկոսարանին դէմ բացուած այլ եւ այլ դատեր՝ որոնց նպատակն էր կաթողիկոսարանին կալուածները իւրացնել, վերջացեր են ի նպաստ Կիլիկիոյ Աթոռին։ Սսոյ կառավարիչ Վսեմ. Խօմէր Շէվգի փաշա այդ մասին հրամայած էր ասկէ առաջ որ արդարութեամբ քննուի։ Ս. Պատրիարքն ալ այդ մասին շնորհակալութեան գիր մը ուղղած էր Ն. Վսեմութեան։ Կիլիկիոյ միաբաններէն Մանկրեան Բարսեղ վարդապետ այդ գիրը անձամբ մատուցեր է Շէվգի փաշայի որ յատկապէս շնորհակալութիւն յայտներ է։

×

Պալաքեան Գրիգորիս վարդապետ՝ որ առաջն. փոխանորդի պաշտօնով Պիլէճիկ գացած էր, տեղւոյն Թաղ. Խորհրդոյ դիւանին եւ աւագերէցին ընկերակցութեամբ այցելութիւն տուեր է Միւթէսարըֆ պէյին եւ պատրիարքական յանձնարարագիրը մատուցեր է Ն. Վսեմութեան։ Պալաքեան վարդապետ սիրալիր ընդունելութեան մը առարկայ դարձեր է։

×

Իզմիրի Ուսումն. Խորհուրդը հետեւեալ կերպով կազմուեր է.—Տեարք՝ Գարեգին Փափազեան, Գէորգ Պուլլի, Յ. Ալիխարեան, Նազարէթ Հիլմի եւ Գասպարեան։ Կ'ըսեն թէ վերջին երկուքը արդէն իսկ հրաժարած են։

×

Սարգիս քահանայ Սահակեան որ Ֆիլիպէի մէջ կը պաշտօնավարէր, մեռեր է 45 տարեկան։ Հանգուցեալը ժամանակ մը դրագրութիւն ըրած էր Էտիրնէի առաջնորդարանին մէջ։ Կը թողու երիցուհին եւ անչափահաս զաւակներ։

×

Հաճընի Ս. Յակոբ վանքին վերաշինութեան Կայս. Ֆերմանը ամսոյս 18ին ընդունուած ըլլալով, շինութիւնը պիտի սկսի մօտ ատենէն։

×

Կարնոյ մեր թղթակիցը կը գրէ մեզ յուլիս 20 թուականով.—«Ազգ. վարժարանաց ամավերջի հարցաքննութիւնները ամսոյս 16ին աւարտ գտան վերջակէտ ունենալով ձայնական եւ գործիական երաժշտութեան սիրուն հանդէս մը որ տեւեց շուրջ $3^1/_2$ ժամ, Արծնեան վարժարանի մէջ, ի ներկայութեան երկսեռ խուռն բազմութեան մը։ Հանդէսը սկսաւ երկձայն «Հայր մեր»ով եւ ջութակի ու դաշնակի միջոցաւ «Համիտիյէ» քայլերգով, զոր ունկնդրեցին ներկայք յոտնկայս։ Երգուեցան նաեւ ուրիշ երգեր, ընկերակցութեամբ դաշնակի, Սանասարեան վարժարանի էն յաջող ընթացաւարտներուն կողմէ։ Թէ ձայնական եւ թէ գործիական երաժշտութեան գրեթէ բոլոր կտորներն ալ ջերմապէս ծափահարուեցան ներկաներէն։ Ջութակահար պարոնները արդէն շնորհաւորելի են իրենց յաջողակութեան համար։ Մեր գոհունակութիւնը եւ խնդակցութիւնը կը յայտնենք մանաւորապէս այս հանդէսը կազմակերպող երաժշտապետ Պարոն Արմենակ Շահ-Մուրատեանի, որ իր ձայնագրական հմտութեամբ երգեցիկ աշակերտաց լաւ խմբակ մը յաջողած է հասցնել, վայելելով շատերու համակրանքը։ Ուսումնական Խորհրդոյ Ատենապետ Առաքել էֆ. Աւետիսեան բանախօսութեամբ մը պարզեց դաստիարակութեան օգուտները եւ յայտնեց թէ՝ ինքը գոհացուցիչ գտած է ազգ. վարժարանները, բաղդատմամբ անցեալ տարւոյ. շնորհակալութիւն յայտնեց թէ՛ Առաջնորդ Ս. Հօր, որ իր յաճախակի այցելութիւններով հսկած է դպրոցներուն եւ թէ կրթական մարմնոյն, որ կրցած է բաւական արդիւնք ցոյց տալ, հակառակ երկրաշարժին եւ ուրիշ նիւթական աննպաստ պարագաներու։ Տ. Զաւէն Ծ. վարդապետ խօսեցաւ գեղեցիկ քարոզ մը, որուն մէջ ծանրացաւ մասնաւորապէս ծնողաց պարտականութեան վրայ. բացատրեց թէ ծնողք չատ անշան թոշակներ կը վճարեն եւ կրթական պաշտօնէից թիւը խոտորնակ կերպով կը համեմատեն աշակերտաց թուոյն, որով արդիւնքն ալ կ'ըլլայ բնականօրէն ոչ գոհացուցիչ. յորդորեց որ ծնողք իրենց քսակը քիչ մը աւելի լայն բանան եւ յանուն ուսումն. Խորհրդոյ, նոր տարեշրջանին համար խոստումներ ըրաւ։ Մեր տեսութիւնները պիտի պարզենք յաջորդ նամակով։»

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

★ Բեդերսպուրկի մէջ հրատարակուած պաշտօնական ցուցակէն կ'երեւայ թէ Մանչուրիոյ եւ ռուսական արեւելեան Ասիոյ Խարպին, Ինքու, Մուքտէն, Կիրին, Ջիձիքար քաղաքներուն եւ Մանչուրիոյ կայարանին մէջ քոլերային սկսելէն մինչեւ օգոստոս 1, ընդամէնը 2534 հոգի բռնուած են համաճարակէն։ Ասոնցմէ 1741 հոգի մեռած են։ Բորդ Արթիւրի մէջ, 23էն մինչեւ 30 յուլիս բռնուած են 181 հոգի։ Խապարովքայի մէջ (Ամուրի գետ), քոլերայի երկու կասկածելի դէպքեր տեղի ունեցած են։ Պլակովեչչէնսքի մէջ ուր 29 յուլիսէն մինչեւ 4 օգոստոս 123 հոգի հիւանդացած են քոլերայէ, իրենցմէ 69 հոգի մեռած են, ընդամէնը, 152 դէպքեր տեղի ունեցած են եւ պատահած են 86 մահեր։ Յուլիս 26ին, Թղթատարական շոգենաւին մէջ, որ Խապարովքայի եւ Պլակովեչչէնսքի միջեւ կ'երթեւեկէ, Ուսուրիի կողմերը ճամբորդ մը մեռաւ։ Նիքոլսքի մէջ քոլերայի դէպք մը տեղի ունեցաւ։ Ուսուրի շրջանակէն երեք գիւղերու մէջ վեց քորէացիներ մեռան քոլերայէ եւ հինգ ուրիշ անձեր ալ հիւանդացան։ Անդրպայքալեան գծին վրայ նմանապէս քոլերայէ երկու մահեր տեղի ունեցան։ Ասկից զատ, Միսովայեա կայարանին մէջ, Բայքալէն ժամանող ճամբորդ մը, քոլերայի կասկածելի ախտանիշներով հիւանդացաւ։

★ Պարսելոնայի մէջ, ոստիկանութիւնը ձերբակալեց երբեմնի Կարլոսեան զօրավար Ատէլանդատոն։

★ Երեքշաբթի օրը (Այսօր) կէս օրէ վերջ, Էտուըրտ թագաւորը աչքէ կ'անցընէ գաղթավայրերու զօրագունդերը եւ չորեքշաբթի օրն ալ հնդկական զօրագունդերը, Պըքինկհէմի պալատան գաւիթին մէջ։ Էտուըրտ թագաւորին Քոուես վերադառնալու օրը դեռ չէ ճշդուած։

★ Սաքսոնիոյ Կէօրկ թագաւորը իր ծննդեան 70րդ տարեդարձին առթիւ, օգոստոս 8ին շատ մը յանցաւորներու ներում շնորհեց։

★ Լոնտոնի իտալական երբեմնի դեսպանը, ծերակուտական զօրավար Ֆէռէրօ մեռաւ։

★ Քամարկոյի (Սպանիա) հանքին մէջ տեղի ունեցած պայթումի մը հետեւանքով 16 գործաւորներ սպաննուեցան։

★ Օգոստոս 7ին Նիւ-Եորքէն 500,000 տոլարի արժողութեամբ ոսկի շոգենաւ դրուած է Վիեննա ղրկուելու համար եւ թէ տակաւին, շուտով ոսկիի նոր առաքումներ ալ պիտի ըլլան դէպ ի աւստրիական մայրաքաղաքը։

★ Ֆիլատէլֆիայէն, Ամերիկեան երկաթի հրապարակին նկատմամբ կը հեռագրուի թէ ընդհանուր կացութիւնը քիչ փոփոխութիւն կրած է։ Հում երկաթի պակասը կը շարունակուի. Գիներու բարձրացումը արդէն իր գագաթնակէտին հասած է, եւ պատրաստ երկաթի մթերքը այնքան քիչ է, որ գիներու մօտալուտ անկում մը չի սպասուիր։ Հում երկաթէն զատ, երկաթի ընդհանուր հրապարակը ձգտեալ չէ այնքան։ Ընդհանուր կացութեան մէջ նպաստաւոր փոփոխութիւն մը կը սպասուի եթէ ածխահանքերու գործաւորները իրենց կանոնաւոր աշխատութիւնները ձեռք առնեն։

★ Բրուսիոյ Հայնրիհ իշխանը եւ իշխանուհին վերջին ուրբաթ օրը, Պըքինկհէմի պալատին մէջ տրուած նախաճաշին ներկայ գտնուեցան եւ յետոյ կառքով պտոյտ մը ըրին։

★ Անդրկովկասեան երկաթուղիի շրջանակին մէջ աղի ահագին հանքեր գտնուած են։

★ Անգլիոյ գաղթային համաժողովը ուրբաթ օրը, գումարեց իր 9րդ նիստը, եւ որոշեց նմանօրինակ համաժողովներ սարքել 4 տարին մէկ անգամ։ Յառաջիկայ նիստը տեղի կունենայ երկուշաբթի (երէկ) ուր մեթրական դրութեան ամբողջ բրիտանական կայսրութեան մէջ մտցուիլը նկատողութեան պիտի առնուի։

★ Ոսկիի հրապարակին նկատմամբ Լոնտոնէն Ֆրանքֆուրթըր Զայթունկի կը հաղորդուի թէ Եօհաննէսպուրկէն լուրեր հասած են, ոսկիի հանքերուն. հարաւային Ափրիկէի մէջ նպաստաւոր վիճակ մը չներկայացնելու մասին։ Այս լուրերը նպատակաւոր կը համարուին սակայն, իրազեկ շրջանակներու մէջ։

★ Պօէր պետ Լուքաս Մայըրի սրտի կաթուածէ մեռնելու մասին զոր հեռագիրները հաղորդեցին, հետեւեալ մանրամասնութիւնները կը հասնին.—

ՊՐՈՒՍԷԼ, 9 օգոստ.– Լուքաս Մայըր հինգշաբթիէն ի վեր, անգլիական ընտանիքի մը մէջ իբր բանսիօնէռ կը գտնուէր եւ վերջերս սրտի անհանգստութենէ կը գանգատէր, թէեւ տրամադրութեամբ զուարթ էր։ Հինգշաբթի օրը Քամպրի անտառին մէջ պտոյտ մը ըրաւ, տիկին Լուի Պօթայի, օրիորդ Րէյցի եւ Ֆիշըր Պօէր պատուիրակի մէկ որդւոյն հետ։ Վերջին ուրբաթ օրը յանկարծ նուաղում մը ունեցաւ, ուր զանազաններէ զատ երկու բժիշկներ ալ կը գտնուէին իր քովը, եւ ժամուան մը մէջ հոգին աւանդեց։

★ Հայիգէի գլուխէն կը հեռագրուի թէ զօրավար Սալնավ վերստին գրաւած է Լիմպէ քաղաքը։ Քռէդ-ա-Բիէռօ յածանաւը, Աքիւլի ծոցին մէջ զօրք ցամաք հանեց։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ

ՄԻՒՆԻԽ, 11 օգոստոս. — Բոզվիլա Տիւրինի պառօնը կրօնական գործոց նախարար անուանուեցաւ կոմս Լանտէրմանի տեղ։

ՊԵՌՆ.—Պաշտօնապէս կը հաստատուի թէ Վիքթօր Էմմանուէլ թագաւորը, օգոստոս 26ին Զուիցերիայէն պիտի անցնի՝ Պերլին գացած միջոցին։ Ն. Վեհափառութիւնը պիտի ընդունուի Բիասքի մէջ, Դաշնակցային Խորհուրդին կողմէ։ Թագաւորը կ'ուզէ ապացուցանել թէ այն բարւոք յարաբերութիւնները՝ որոնք երբեմն գոյութիւն ունէին Իտալիոյ եւ Զուիցերիոյ միջեւ, բնաւ չեն խաթարուած վերջին միջադէպին պատճառաւ։

ՍԲԱ.—Պէլճիգայի թագուհիին վիճակը զգալապէս բարւոքեցաւ։ Առ այժմ ամէն վտանգ անցած կը նկատուի։

ԼՈՆՏՈՆ.— Գաղթային զինուորներու զօրահանդէսը որ տեղի պիտի ունենայ Պըքինկհէմի պալատան պարտէզին մէջ, շատ փայլուն պիտի ըլլայ։ Թագաւորը յոգնած չէ։ Այսօր ներկայ գտնուեցաւ պետական խորհրդոյ նիստին։

ԼԷՄՊԵՐԿ.— Կալիցիոյ հողագործները նորէն ձեռք առին իրենց աշխատութիւնները։

ՀՌՈՄ.—Այսօր ստացուած լուրերը կը ծանուցանեն թէ տի Ռուտինի մարքիզին առողջական վիճակը բաւական լաւ է։ Մարքիզը որ կուրաղեսապ ունէր, վերջերս բժշկական գործողութեան մը ենթարկուած էր։

ԼՈՆՏՈՆ.—Էտուըրտ թագաւորը նամակ մը ուղղելով Պ. Պալֆուրի, յայտնեց թէ Օսպըրնի դղեակը իրեն կը նուիրէ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Այս օր գումարուած պետական խորհուրդին ներկայ գտնուեցան նաեւ հրաժարեալ նախարարները եւ անոնց յաջորդները։

ՊԵՐԼԻՆ.—Ռայխսթակին յանձնաժողովը աւարտեց մաքսային ծրագրին առաջին ընթերցումը։

ՍԷՆ-ՖԼՈՒՐ.—Արմատական Պ. Հիւկօն 6189 քուէով երեսփոխան ընդունուեցաւ։ Մրցակիցն էր Քասթէլան կոմսը՝ որ 6099 քուէ միայն ստացաւ։ Երեսփ. ժողովը այս վերջնոյն ընտրութիւնը բեկանած էր ասկէ առաջ։

ԲՈՆԹՈՒԱԶ.—Ազգայնական Պ. Ռօժէ Պալիւ՝ որուն ընտրութիւնը բեկանած էր երեսփ. ժողովը, 9752 քուէով երեսփոխան վերընտրուեցաւ։ Մրցակիցն էր ընկերվարական Պ. Էտմօն որ 9641 քուէ միայն ստացաւ։

ԻՍՄԱՅԻԼԻԱ.—Օգոստոս 1էն 10՝ Սուէզի ջրանցքէն անցան 91 նաւեր ; Հասոյթ՝ 2,450,000 ֆրանք։

ՓԻՇԵՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 11 օգոստ.—Աթէնքի ֆրանսական դեսպան Օրմըսոնի կոմսը՝ Մոնթէպէլլօ մարքիզին տեղ Բեդերսպուրկի դեսպան պիտի անուանուի, Ուաշինկթընի դեսպան Պ. Ժիւլ Քամպօն կամ Միւնիխի դեսպան Օպիննիի կոմսը, Նօայլի մարքիզին տեղ Պերլինի դեսպան պիտի ըլլան եւ Պէճնի դեսպան Պ. Պիքէօ Մատրիտի դեսպան պիտի անուանուի Պ. Բաթընօթրի տեղ։

ՀՌՈՄ.—Իտալիոյ մաքսատուններու հասոյթները անցեալ յուլիսին՝ 19 միլիոն 750 հազար ֆրի հասան, մինչ 1901 յուլիսին հասոյթները եղած էին 20 միլիոն ֆր.ի։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ, 27 Յուլիս			
Օսմ. Քոն. Սէրի Դ. Օ.Ո.	31	16	—
Ամէնէն բարձր գին »	31	16	1/2
» վար գին »	31	03	—
Ալիվրէ »	—	—	—
Ռումէլի երկաթ. Փր.	117	—	—
Ամէնէն բարձր գին »	117	25	—
» վար գին »	116	75	—
Թրամվայ »	133	—	—
Ամէնէն բարձր գին »	133	—	—
8 օրուան Քոնսոլիտ	550	—	—
8 » Երկաթուղի	2	—	—
ՊԱՅՈՒՄ, 29 Յուլիս			
Օսմ. Քոն. Սէրի Դ, Օ.Ո.	31	16	—
» ժամ 5ին «	31	18	—
Ռում. երկաթուղի Փր.	117	—	—
» » ժամ 5ին »	117	12	1/2
Թապագ Թիւրք Ռէժի	14	37	
Սիկարէթ, Սէրի A	0	17	
» » B	0	35	
Պանք տը Մէթէլին	8	50	—
Ագսիոն տէ Թրամուէյ	5	45	—

Ժուբիանս	1	40	
Սօսիէթէ տ'Անիւրանս	3	75	
Գրէտի ժէնէրալ		—	
Սօս. Օթ. տը Փիլ է տ'Թ.Փ	18	50	
Ագսիոն Գոմ.Փօրթիւալ	1	30	
Թօպագօ Գորբօրէշըն	0	8	
Անթրըբրիզ ժէնէրալ	0	6	
5% Հելլենիք 1881	204	—	
Պանք Նասիոն. Յուն.	420	50	
Լօրիւմ	72	50	
Թրամվայ	136	—	
Պոլսոյ Բարափի Ընկ.	496	—	
Տէրքօզի Ջրի Ընկ.	260	—	
Թրամվէյի Ընկ.	495	—	
Քրէտի Ֆօնսիէ Էժիբ.	263	25	
Անատօլու Երկաթ.	10	27	1/2
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	109	15	—
» » » չէք	110	—	1/8
Բարիզ » »	23	07	1/.
» » » չէք	22	91	1/4
Պէրլին անտոկոս չէք	18	65	—
Խուրոն Աւստրիական	21	80	—

ԴՐԱՄՆ. ԸՆԹԱՑՔԸ			
Անգլ. Ոսկի	110	04	
20 Ֆրանգնոց	87	22	
20 մարքնոց	107	20	
Բօլ Էմբէրիալ	90	10	
Քրիմից	51	08	
Մէճիտիէ արծաթ	108	04	
Մէճիտիէ քառորդ	107	20	
Մէճիտիէ մանրուք	103	20	
Պէշլիք	104	10	
Մէթալիք	103	20	
Ռուպլի արծաթ	68	20	
Շիլին	109	10	
Ֆր. արծթ. Ֆրնս.	87	10	
» » բուլկն.	86	20	
» » իտալկն.	82	—	
Ռէճիտիա	09	—	
Ռուպլի թղթադրամ	8	60	61
Ֆլօրին »	9	07	
Մարք »	107	30	
Տրախմի »	35	70	
Անգլ. ոսկի »	110	—	
Ֆրանս. » »	87	25	
Բուլկն. » »	87	10	
Պուլկ. » »	86	30	
Իտալ. » »	85	20	

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Բարիզ, 11 Օգոստ.			
3% Ֆրանսկն.	100	90	
3 1/2 % »	101	27	
Օսմ. Քոնս. D	28	75	
Ռում. Երկ.	118	25	
Օսմ. Ռէժի	325	—	
Օսմ. Կայս. Պանքա	560	—	
Օսմ. Մաքս	506	—	
Օսմանիէ	484	—	
Բէրիօրիթէ Թիւրք	—	—	
Քրէտի Լիօնէ	—		
5% Իտալական	101	90	
Սպանիական արտաքին	80	95	
Թէմպէքի փոխառութ.	465	—	
Սելանիկ-Կ. Պոլսոյ երկ.	284	—	
Գասսապա երկթ.	370	—	
Թրամվայ Քոնս.	139	—	
Ռուսական 1890	—	—	
Չէք Լոնտոնի վրայ	25	19	1/2

Լոնտոն, 11 Օգոստ.			
Անգլ. Քոնս.	95	56	
Օսմ. Ռանթ B	54	25	
» C	30	—	
» D	28	25	
Օսմ. Պանքա	12	37	
Էժիբթիէն Իւնիֆիէ	109	—	
Տօմէնիալ	106	—	
Այտընի երկաթուղի	14	50	
Գասսապա »	81	—	
5% Իտալական	—	—	
5% Հելլենական 1881	41	—	
Ռանթ »	31	—	
Մօնօբօլ »	42	50	
Ռուսական 1890	—	—	
Պուլկար 1888 6%	91	—	
Թրամվայ Քոնս.	05	—	
Փոխառութ. Բարիզի վրայ	25	35	—

Վիէննա, 11 Օգոստ.			
Ռում. երկթ.	110	—	
Օսմ. Ռէժի	295	—	
Փոխն. Լոնտոնի վրայ	239	80	
Պրիւքսէլ, 11 Օգոստ.			
Ռանթ Օսմ. Սէրի D	28	60	
Ռում. երկաթուղի	116	75	
Պերլին, 11 Օգոստ.			
Ռում. երկաթուղի	113	60	
Ռուպլի (100ր.)	216	12	
Փոխ. Լոնտոնի վրայ	20	34	—

ՀԱՅ ԿՕՇԿԱՎԱՃԱՌ
ԱՐՇԱԼՈՅՍ

Թիւ 9, Սուլթան Համամ, Քրէտի Լիոնէի կից, Թիւ 9

ԱԺԱՆ ԾԱԽԵԼ ԵՒ ՇՈՀԱՆԱԼ

Յաճախորդաց կողմէ ինծի հանդէպ ցոյց տրուած համակրանքէն աւելի քաջալերուած, այս անգամ սկսած եմ վաճառատանս մէջ պատրաստել ամէն տեսակ կօշիկներ, արանց, կանանց եւ տղոց համար։ Ամէն անոնք որ ճաշակի տէր են, կրնան անգամ մը մեր ԱՐՇԱԼՈՅՍ վաճառատունը դիմել եւ փորձել մեր կօշիկներու թէ անմրցելի աժանութիւնը եւ թէ նորաձեւութիւնը։

Նաեւ չափու վրայ յանձնարարութիւններ ամենայն փութով կը կատարուին։ Վաճառատանս մէջ կը գտնուին նաեւ կօշիկ պատրաստելու համար ամէն տեսակ գունաւոր ամերիկեան եւ ֆրանսական կաշիներ, բուրդէ եւ բամպակէ մանածներ եւլն., որուն տէրն է ՅՈՎՍԷՓ ՓԱՓԱԶԵԱՆ։

Ղալաթիա մասնաճիւղ չունինք

SAMUEL MENASSÉ & Cie.

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԹՂԹԵՂԻՆԱՑ

Պոլիս, Մահմուտբաշա, Թիւ 8—10

Մասնաճիւղ Ղալաթիոյ մէջ

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ «ԼԱԹԻՖ»

Մահմուտիէ փողոց, Թիւ 25 — Մահմուտիէ փողոց, Թիւ 25

ԱՆՀԱՄԵՄԱՏ
ԹԱՇ-ՏԷԼԷՆԻ ՋՈՒՐ

ՀԱՄԵՂ ԵՒ ԱՌՈՂՋԱՐԱՐ

ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԱԾ ԲՈԼՈՐ ԲԺԻՇԿՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷ ԱՆԽՏԻՐ

ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ

ԵՐԿՈՒ ՏԵՍԱԿ ՊԶՏԻԿ ՇԻՇԵՐՈՒ ԵՒ ՃԵՐՄԱԿ ՀԱԶԱՐՆՈՑՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Մասնաւոր կնիքներով եւ երիքերներով գոցուած

ՋԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵԷՆ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Է

Ղալաթիա, Եէր Ալթը Ճամիի կողմը, Խրիսովէրկի խանին տակ, Թիւ 5

ՕՀԱՆ ՊՈՒԼԱՔԵԱՆ ԷՖ.Ի ԽԱՆՈՒԹԸ

ՏՈՔԹ. Գ. ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Բերա, Մեծ-փողոց, Կալաթա Սերայի դպրոցին դէմ, թիւ 200

Գշ. Եշ. Շբ. օրերը առաւօտուն կանուխէն մինչեւ երեկոյ ժամ 11 1/2։ Բշ. Դշ. Ուր. օրերը 6էն 11 1/2։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

لنجر مارقه‌لی انکلیز کبریتلری ٥٠٠ـ٤٠٠ـ
٣٠٠ ـ ٢٠ ـ ١٠٠ ـ ٧٠ دانه‌لی قوطیلر
درونده ممالك عثمانیه‌نك هر طرفنده فروخت
اولنور جنسی اعلا وناقابل مقایسه اولدقلری
توصیه اولنور ترکیا و بلغاریا ایچون اجنته
عمومیسی انکلیز تجاری آرتور ژ هونتر
درسعادتده غلطه‌ده قرانتینه زقاغنده نومرو ٧

لنجر و قوقوز لنجر مارقه‌لی خالص سیغاره کاغدلری
بوز الی و طقسان یاپراقلی دفترلرده ملفوف هر محلده
فروخت اولنور ترکیا و بلغاریا ایچون آجنته عمومیسی
انکلیز تجاری آرتور ژ هونتر درسعادتده غلطه‌ده
قرانتینه زقاغنده نومرو ٧

ՓՆՏՌԵՑԷՔ ամէն տեղ «ԼԻՆՍԸՐԸ» ...
400, 300, 200, 100, 70նոց ...
ՓՆՏՌԵՑԷՔ ամէն տեղ «ԼԻՆՍԸՐԸ» ...
150 և 90 թերթ ...

ՄԻՍԱՔ ՊՈՒՏԱՔԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐՈՒ

Ղալաթիա, Եիշդ Թիւնէլի դիմաց, թիւ 25.

Վաճառատանս մէջ միշտ պատրաստ կը գտնուի՝ պատի թուղթերու նոխ եւ ճաշակաւոր մթերք մը ինչպէս նաեւ ոսկեզօծ եւ զարդարուն ՔՕՐՆԻՇՆԵՐ եւ ամէն տեսակ ՍԹՕՐՆԵՐ եւայլն։

ԳԻՆ ՉԱՓԱԻՈՐ

Western Assurance Company

ՈՒԷՍԹԸՐՆ

A. D. 1851 TORONTO WESTERN LONDON

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

ՀԻՄՆԵԱԼ 1851ին

Հատուցուած վնասներու գումարը Անգլ. ոսկի			6,000,000
Պատրաստ դրամ եւ տարեկան հասոյթ	»	»	1,250,000
Վճարեալ դրամագլուխ	»	»	410,000

Հրապարակիս ծանօթ Ֆրանս. եւ Գերմ. ընկերութեանց դրամագլուխը 100,000էն աւելի չէ։

Ուէսդըրն Ընկ.ը հրդեհի դէմ ամէն կարգի գործեր կ'ապահովագրէ։ Վնասները տեղւոյն վրայ եւ անմիջապէս կ'հատուցանէ։

Ներկայացուցիչ Թուրքիոյ ԴԱՌՆԻԿ ՍԱՍՏՈՒՆՃԵԱՆ

Պոլիս, Պաղճէ Գաբու, Անանիատի խան, 20, 21, 22

Ծանօթ. — Տեղւոյս ծանօթ Ֆրանս. և Գերմ. ընկերութեանց պատրաստ դրամը՝ իրենց հասոյթին հետ բաղդատմամբ 100%էն աւելի չէ, մինչդեռ Ուէսդըրնինը 125% է, ինչ որ երաշխաւորութիւն մը կ'ընծայէ իր միացեալ...

Յ.Գ. — Գաւառներու մէջ գործունեայ եւ պատուաւոր գործակալներ կը փնտռուին

ՀԱՃԻ ՍԱՐԻՍ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՇԱՔԱՐԵՂԷՆՆԵՐՈՒ

Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 136.

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 54.

Ղալաթիա, Թօբճուլար ճամբուն, թիւ 101.

Հարսանիքներու եւ երեկոյթներու համար գեղեցիկ սպասներ, ինչպէս նաեւ կանոնաւոր սպասարկութիւն։

ԱՄԷՆՈՒՆ ՀԱՄԱՐ
ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆԸ

իր նոր գրացուցակով կը խոստանայ, մէկարիճէ վաւերացուած ամէն տեսակ գիրք, նոյն իսկ մէկ հատ, ղրկել ամէն կողմ Պոլսոյ գինով, առանց թղթատարի ծախք պահանջելու։

Դասագիրքերու ընտրութիւն մի ընէք, Մարգարեան գրատան հրատարակութիւնները չտեսած։

Դիմել

Կ. Պոլիս, Մերճան փողոց, թիւ 57

ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

ԱՄԵՆՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԿԱՐԵՒՈՐ

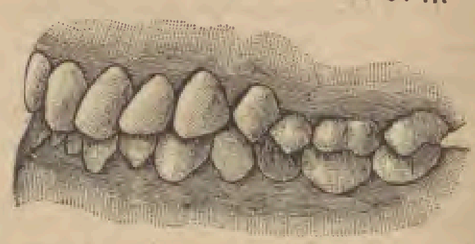

ՏՕՔԹ. Մ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Պատիւ ունի ծանուցանել թէ՝ իր պատ. յաճախորդաց կրկնակի խնդրանաց գոհացում տալու համար, ատամնաբուժական դարմանատուն մը հաստատած է՝ Բերա, Աղա Ճամիի կողմը, Լիւքսէմպուրկ սրճարանին կարգը 124 թիւ տունը՝ ուր այցելուներ կ'ընդունի ամէն օր՝ առաւօտէն մինչեւ երեկոյ, կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

Կը բուժէ ամէն տեսակ ակռայի եւ լինտի հիւանդութիւնները, ինչպէս նաեւ փտած ակռաներու ամենասաստիկ ցաւերը վայրկենապէս կասեցնելով, ոսկիով, բլաթինով, կիտուածով եւ ուրիշ շատ մը տեսակ նստուածներով կը լեցնէ զանոնք կարճ ժամանակամիջոցի մէջ. առողջ ակռաներու նման մինչեւ վերջը գործածուելու եւ բնաւ անհանգստութիւն չպատճառելու պայմանաւ։

Ոսկիի, բլաթինի եւ քաուչուկի վրայ բոլորովին նոր մեթոտով, կը շինէ նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն ակռաներ յար եւ նման բնականին։ Փտած եւ կոտրած ակռաներու արմատները առանց հանելու եւ առանց ամենափոքր ցաւ մը զգացնելու, նորահնար եւ կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ կը զետեղէ անոնց վրայ առանց քիմքի ակռաներ եւ ոսկէ «քուրօններ», որոնք բնականի նման կը գործածուին, եւ հանելու, մաքրելու, գնելու եւլն. ձանձրութիւնները չունին։

Շատ փտած եւ խանգարուած ակռաները ու լինտերու մէջ անյայտացած ակռաներու արմատները թմրեցուցիչ եւ սառեցուցիչ դեղերով կը հանուին ԱՌԱՆՑ ՑԱՒԻ։

Դեմքի ձեւաւորութիւն, կատարեալ ծամողութիւն եւ յստակ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։

Գիները չափաւոր

Աղքատաց ձրի դարմանում

8—20

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՃԱՇԱՐԱՆ

ԱՂԷԿ ԵՒ ԱԺԱՆ ԿԵՐԱԿՈՒՐ ԿՈՒԶԷՔ

ԴԻՄԵՑԷՔ

Բէրա, Կլավանի փողոց, Թիւ 5—7

ԺՕՌԺ ՏԱՍՍԻՌԱ

ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ՃԱՇԱՐԱՆԸ

Երեք պնակ կերակուր, գինի, անուշեղէն եւ ուզածնուդ չափ հաց

5 ՂՐՈՒՇՈՎ

Արտօնատէր Ա. ՍԱԴԻԱՆԵԱՆ

Տպագրութիւն Սագաեան Տպարան։

«ԾԱՂԻԿ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (51)

Ա. ՄԱՔԷ

ՔՐՈՋ ՆԱԽԱՆՁ

Ա. ՄԱՍ
ԵՐԿՈՒ ՔՈՅՐԵՐԸ

ԼԴ.
ԴԱՐՁՈՒԱԾՔՆԵՐ ԱՅՆ ԿՈՂՄԷՆ

Դասն ժամը մը թրթռաց, մէ՛կ երկվայրկեան մը, իր չրթունքներուն ծայրը եւ գնաց մեղմութեամբ նստիլ նստարանին վրայ, ճիշդ քովիկը Լուի Պէրթանին, որ իր նուրբ ծալքերով չրջազգեստին թեթեւ հպումը զգաց։

ԼԴ.
ՕՆՕՐԻՆԻ ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐԸ

—Պ. Պէրթան, ըսաւ Օնօրին գգուող ձայնով մը, բարեկամութեան կը հաւատա՞ք։

—Անշուշտ, պատասխանեց անիկա զարմացած։ Ինչպէս չհաւատալ, երբ գիտեմ թէ ունիմ գոնէ անձնուէր բարեկամ մը, Ֆամիյլ Ռիշառը։

—Կը հաւատա՞ք կնոջ մը բարեկամութեան։

Պէրթան ապշած կը նայէր։

—Անտարակոյս, ըսաւ, եթէ կինը ապացոյցներ կու տայ ինծի այդ մասին։ Բայց բարեկամութիւնը՝ կնոջ մը քով՝ բարձր իմացականութեան մը նշանն է։

—Կամ աւելի ճիշդ սրտի տէր ըլլալու, ընդմիջեց չուտով Օնօրին։ Պ. Պէրթա՛ն, կ'ուզէ՞ք որ բարեկամ ըլլանք։

Ու իր նուրբ եւ փափուկ ձեռքը որ յուզումէն տաքցած էր, Պէրթանին երկարեց։

—Արդէն բարեկամ չե՞նք որ, ըսաւ միւսը, իրենինին մէջ առնելով Օնօրինին ձեռքը։

—Ես, իմ մասիս, բոլորովին տրամադիր իմ այդպէս ըլլալու, եւ պատրաստ՝ ապացուցանելու իմ ձեզի նկատմամբ ունեցած բարեկամական զգացումներս։ Միայն թէ, ձեր կողմէն չեմ գիտեր։

—Բացատրեցէք քիչ մը։

—Սէրը, շարունակեց Օնօրին, ձայնով մը՝ որ կը դողդղար պզտիկ մը, սէրը չի՛ կրնար փոխադարձ ըլլալ շատ անգամ։ Մէկը կը սիրէ՝ որ սակայն քեզ չի սիրեր։ Բայց բարեկամութիւնը միայն բարեկամութեան կը պատասխանէ։ Որովհետեւ բարեկամութեան մը համար վստահութիւն եւ յարգանք պէտք է, եւ վստահութեան եւ յարգանքի համար միշտ երկու հոգիներ պէտք են։

—Իրաւունք ունիք։

—Արդ, եթէ կ'ուզէք որ ես ձեր վրայ վստահութիւն ունենամ, պէտք է որ դուք ալ ինծի վստահիք։

Եւ խօսելով մէկտեղ, Պէրթանին վրայ կը սեւեռէր իր աչուըները՝ որոնցմէ այրող ու խռովեցուցիչ ցոլք մը կ'արձակուէր։

—Անտարակոյս, պատասխանեց Պէրթան։ Գիտէք որ արդէն ձեզի հանդէպ ունեցած համակրութիւնս շատ տաք է, ես ձեզ տարբեր եւ գերազանց կին մը գտած եմ ուրիշ կիներու բաղդատմամբ։

Պէրթան անկեղծ էր։ Որովհետեւ այդ բաղդատութենէն դուրս էր Տընիզ, որ իրեն համար կին մը չէր, բայց կինը՝ զոր կը սիրեն, այս պատճառաւ բացառիկ էակն էր ան իրեն համար։

—Աղէ՛կ, ըսաւ Օնօրին։ Եւ սակայն անգամ մըն ալ ձեր սրտին հարցուցէք։ Ինչ որ պիտի ըսեմ եւ առաջարկեմ ձեզի, ա՛յնքան տարօրինակ եւ այնքան ծանր է որ, ես պիտի լաէի եթէ մէկ մէկու վրայ վստահութիւն չունենայինք։ Ուրեմն, ըսէք, անկեղծօրէն, ուրիշ նկատում մը չունի՞ք։

Պէրթան բոպէ մը վարանեցաւ, ինչ որ նշմարեց Օնօրին։

—Աղէ՛կ խորհեցէք, ըսաւ, չեմ ուզեր յանկարծակիի բերել ձեզ։

—Է՛ ուրեմն, յարեց այն ատեն Պէրթան, որպէս զի հասկցնեմ ձեզի թէ որքան արժանի եմ ձեր վստահութեան, համարձակ պիտի ըլլամ։ Ես դէմ եմ ձեր . . . ամուսնութեան։

Օնօրին սարսաց բոլոր էութեամբը։

—Նախանձէն է գուցէ, ըսաւ ինքնիրեն, եւ իր այս կարծիքին մէջ գոհունակութիւն մը զգաց։

—Ինչո՞ւ համար, հարցուց յետոյ։

—Անոր համար որ . . . դուք շատ աւելի բարձր մէկու մը արժանի էք։

—Ուրիշ բանի վրայ խօսինք, ըսաւ յանկարծ Օնօրին այլայլած ձայնով մը։ Գիտեմ ատիկա։ Ուրիշ ատեն կը խօսիմ ձեզի այդ մասին։ Դուք չէք ճանչցած իմ ճշմարիտ դիրքս ու ճշմարիտ կեանքս։ Սիրոյ ամուսնութիւնը անկարելի եղած ըլլալով ինծի համար, պարտաւորուած եմ պարագային յարմարելու։

—Բայց կրնայիք սպասել տակաւին, սէրը պիտի գար անպատճառ։

—Ո՛չ, ալ չէի կրնար սպասել։ Իսկ այս անգամ, եթէ եկաւ անիկա, սէրը, ո՛չ թէ ինծի համար է ան, այլ Տընիզին համար։

Պէրթան սոսկում մը ունեցաւ եւ,

—Տընիզի՞ն, հարցուց յանկարծ, մոռնալով ամէն բան որ այդ անունին հետ կապ ունէր։

—Այո՛, իմ քրոջս, ըսաւ Օնօրին սաքի ելնելով. երդուընցէք, Պ. Պէրթան, թէ ինչ որ պիտի ըսեմ այս իրիկուն, հոս, մեր մէջը պիտի մնայ, եւ ո՛չ մէկուն, ո՛չ մէկուն, Տընիզին մանաւանդ, բան մը պիտի չխօսիք, բան մը չպիտի թացնէք ձեր բերնէն, կը լսէ՞ք։

—Այդչափ ծա՞նր խնդիր մըն է, ինչի՞ վրայ է։

—Նոյն իսկ Տընիզին ապագային վրայ է խնդիրը։

—Ձեմ հասկնար, խօսեցէք ։

—Պիտի խօսիմ, երբ որ երդուընք։

—Պատւոյս վրայ խօսք կու տամ որ լեր գաղտնիք պիտի պահեմ, ինչ որ խօսիք ինծի։

—Տընիզէն ալ, այնպէս չէ՞։

—Կ'երդնում։

—Կը հաւատամ ձեր խոստումին, Պ. Պէրթան, եւ մեծ վստահութիւն մըն է որ կ'ունենամ ձեր վրայ, որովհետեւ շա՜տ դժուար է որ մարդ մը գաղտնիք պահէ իր սիրած կնոջմէն։

(Շարունակելի)